

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (ΤΕΙ)
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

**ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ
ΔΗΜΟ ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ ΗΛΕΙΑΣ.
ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΜΑΝΤΑ**

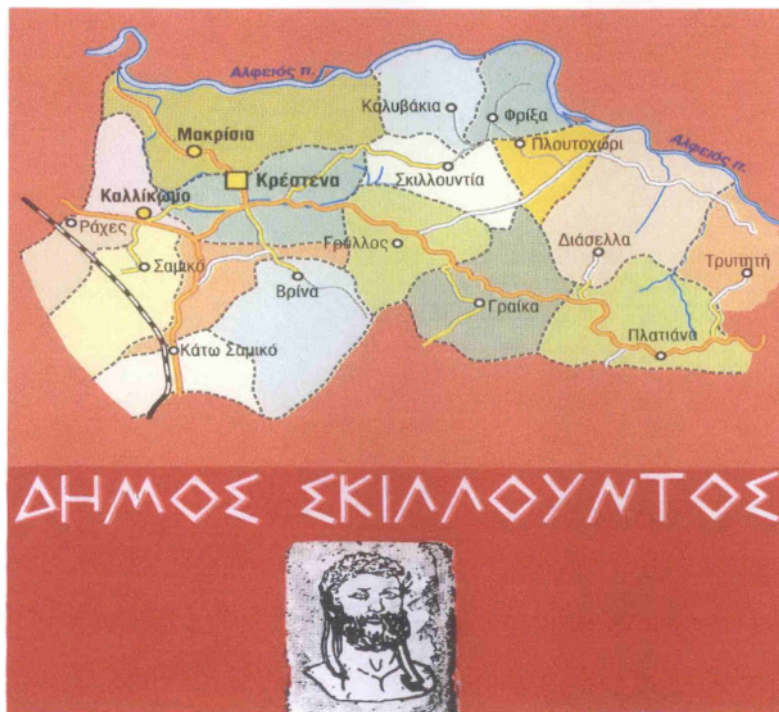
ΚΑΛΑΜΑΤΑ, Σεπτέμβριος 2006

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (ΤΕΙ)
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

**ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ
ΔΗΜΟ ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ ΗΛΕΙΑΣ.
ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΜΑΝΤΑ**

Επιβλέπων Καθηγητής: Αναστάσιος Ηλιόπουλος

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, Σεπτέμβριος 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛ.
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
1.1 ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ	3-4
1.2 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ	5
1.3 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ	6-8
1.3 ΕΔΑΦΟΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	6
1.3.1 Εδαφικές συνθήκες	7-8
1.3.2 Κλιματικές συνθήκες	
1.4 ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	8-10
1.4.1 Διάρθρωση πληθυσμού	8
1.4.2 Πρωτογενής τομέας	9
1.4.3 Δευτερογενής τομέας	9-10
1.4.4 Τριτογενής τομέας	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
2.1. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΕΛΙΑΣ	11-16
2.1.1 Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας	12-13
2.1.2 Καλλιεργητικές φροντίδες	14
2.1.3. Συγκομιδή - Ελαιοτριβεία	15-16
2.2. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑΣ	17-21
2.2.1 Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας	17-19
2.2.2 Καλλιεργητικές φροντίδες	20
2.2.3 Συγκομιδή	20
2.2.4 Ζημιές από παγετούς	21
2.3. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΜΠΕΛΟΥ	22-28
2.3.1. Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας	22-23
2.3.2. Καλλιεργητικές φροντίδες	23-25
2.3.3. Τρυγητός- Οινοποιείο	25-26
2.3.4. Σταφίδες	27-28
2.4. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ	
2.4.1 Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας	29-31
2.4.2 Καλλιεργητικές φροντίδες	29
2.4.3 Συγκομιδή	29-31
	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	
3.1 ΓΕΝΙΚΑ	32
3.2 ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ	33-42
3.2.1. Ζωικοί εχθροί	33-40
3.2.2. Ασθένειες	40-42
3.3 ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑΣ	
3.3.1 Ζωικοί εχθροί	43-44
3.3.2 Ασθένειες	43-44
3.4 ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΜΠΕΛΙΟΥ	44
3.4.1 Ζωικοί εχθροί	45-49
3.4.2 Ασθένειες	45
3.5 ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ	46-49
3.5.1 Ζωικοί εχθροί	50-53
3.5.2 Ασθένειες	50-53
	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

4.1. ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	54
4.2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	54
4.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	55
4.4. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	55-56
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	57
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Γεωργικές προειδοποιήσεις που αφορούν τις καλλιέργειες της περιοχής	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η περιγραφή της υπάρχουσας κατάστασης όσον αφορά τους κύριους κλάδους γεωργικής παραγωγής στο Δήμο Σκιλλούντος Ηλείας, των προβλημάτων και των προοπτικών τους. Στο Δήμο Σκιλλούντος το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργούμενης έκτασης καταλαμβάνουν η ελιά, η πορτοκαλιά, το αμπέλι και το βαμβάκι. Αυτοί οι κλάδοι γεωργικής παραγωγής αποτελούν και το αντικείμενο της εργασίας.

Από άποψη δομής η εργασία αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνονται γενικές πληροφορίες για την περιοχή όπως είναι η γεωγραφική θέση, ένα σύντομο ιστορικό της περιοχής τοπογραφικά δεδομένα και στατιστικά στοιχεία που αφορούν το Δ. Σκιλλούντος.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται η περιγραφή των τεσσάρων κυριότερων γεωργικών καλλιεργειών της περιοχής. Για κάθε μια καλλιέργεια αναφέρονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της (καλλιεργούμενες ποικιλίες, καλλιεργητικές φροντίδες, προβλήματα κλπ).

Το τρίτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στη φυτοπροστασία κάθε μιας από τις καλλιέργειες, η οποία αποτελεί μια από τις βασικές καλλιεργητικές φροντίδες.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο συνοψίζονται τα γεωργικά προβλήματα της περιοχής και οι προοπτικές για την ανάπτυξη όχι μόνο της γεωργίας αλλά και άλλων οικονομικών κλάδων, όπως ο τουρισμός.

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς τον καθηγητή μου κ. Αναστάσιο Ηλιόπουλο για την επίβλεψη της εργασίας μου και στο γεωπόνο του Κέντρου Αγροτικής Ανάπτυξης Δήμου Σκιλλούντος κ. Σάκη Γραμματικό, χάρις στη βοήθεια του οποίου μπόρεσα να αντλήσω τα περισσότερα στοιχεία και τις πληροφορίες για την ολοκλήρωση της εργασίας καθώς επίσης και τον τομεάρχη γεωπόνου υπεύθυνο για την δακοκτονία κ Χρήστο Γώγολο.

Καλαμάτα, Ιούλιος 2006

Ευαγγελία Μαντά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διατροφή του ανθρώπου στηρίζεται στα γεωργικά προϊόντα, είτε αυτά είναι ζωικής προέλευσης είτε φυτικής. Εάν λάβουμε υπόψη μας το γεγονός ότι χωρίς να αυξάνονται οι καλλιεργούμενες εκτάσεις η γη καλείται να θρέψει τον ολοένα αυξανόμενο πληθυσμό, αντιλαμβανόμαστε εύκολα το μέγεθος της ανάγκης για αύξηση της παραγωγικότητας αλλά και της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων με όσο το δυνατόν λιγότερο κόστος για την «μάνα» γη.

Όπως πολλές χώρες του κόσμου έτσι και η Ελλάδα είναι αγροτική χώρα και συμβάλλει και αυτή σε μικρό ποσοστό στην διατροφή του πληθυσμού της γης με την παραγωγή των αγροτικών προϊόντων.

Η διαδικασία παραγωγής και ο μετέπειτα χειρισμός των αγροτικών προϊόντων διαφέρουν στις διάφορες αγροτικές περιοχές της χώρας μας. Ανάλογα με τον τύπο του εδάφους, το κλίμα, τις δυνατότητες άρδευσης, τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή, την παράδοση, η παραγωγή των γεωργικών προϊόντων χαρακτηρίζεται και από τοπικά στοιχεία.

Η περιοχή του Δήμου Σκυλλούντος είναι μια τυπική αγροτική περιοχή της Δυτικής Πελοποννήσου με όλα τα γεωργικά χαρακτηριστικά της περιοχής (σχετικά μικρός κλήρος, μικρή ανταγωνιστικότητα γεωργικών προϊόντων, εφαρμογή παραδοσιακών καλλιεργητικών τεχνικών, δυσκολίες προσαρμογής κλπ).

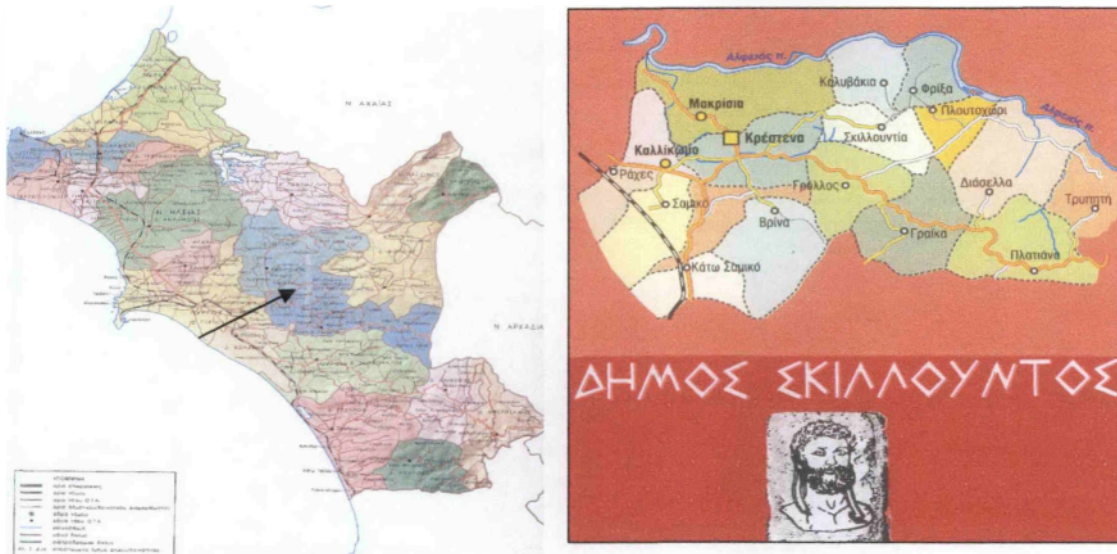
Μεταξύ των πολλών και διαφόρων καλλιεργειών της περιοχής κυριαρχούν από άποψη έκτασης και οικονομικής σημασίας τέσσερις καλλιέργειες, η ελιά, το βαμβάκι, τα εσπεριδοειδή και το αμπέλι. Εκτός από τις τέσσερις καλλιέργειες υπάρχουν και άλλες καλλιέργειες στις οποίες αν είχε δοθεί μεγαλύτερη προσοχή θα μπορούσαν να προσφέρουν στην οικονομία της περιοχής. Οι καλλιέργειες αυτές είναι καλαμπόκι το οποίο καλλιεργείται από τους παραγωγούς σε μικρές εκτάσεις κυρίως για ζωοτροφή και όχι για εμπορία, η πατάτα όπου η καλλιέργεια συναντάται σε αρκετά δημοτικά διαμερίσματα του δήμου αλλά καλλιεργείται κυρίως για οικογενειακή χρήση και λιγότερο για εμπόριο, τα οπωροκηπευτικά τα οποία καλλιεργούνται κυρίως για οικογενειακή χρήση και για εμπόριο στην τοπική αγορά αλλά οι ποσότητες που παράγονται είναι μικρές και δεν φτάνουν να καλύψουν τις ανάγκες του δήμου. Τέλος η καλλιέργεια του καρπουζιού και της βιομηχανικής τομάτας που γίνεται στα δημοτικά διαμερίσματα Άνω και Κάτω Σαμικό, Ράχες και Μακρίσια είναι καλλιέργειες που αποφέρουν κέρδη αλλά η εμμονή των αγροτών για ορισμένες αναγκάζουν αυτές τις δύο καλλιέργειες να μην έχουν γοργούς ρυθμούς ανάπτυξης.

1.2.ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο Δήμος Σκιλλούντος αποτελείται από 16 συνολικά Δημοτικά Διαμερίσματα με έδρα την Κρέστενα και ο πληθυσμός του ανέρχεται στους 17.931 κατοίκους εμφανίζοντας αύξηση 10% σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή. Καταλαμβάνει έκταση 194,6χιλ. στρέμματα και είναι ο τρίτος σε πληθυσμό και δεύτερος σε έκταση δήμος του Νομού Ηλείας. Οριοθετείται από τον ποταμό Αλφειό από τα βόρεια έως Δυτικά, την κορυφογραμμή του όρους Λαπίθα από Ανατολικά έως Δυτικά και τις ακτές του Κυπαρισσιακού κόλπου Δυτικά ενώ συνορεύει με τους Δήμους Βόλακος, Ζαχάρω, Αρχαίας Ολυμπία και Αλιφείρας.

Είναι εξαιρετικά εύφορος, καθώς το σύνολο της έκτασης του είναι καλλιεργήσιμο. Κύριες καλλιέργειες είναι η ελιά, το αμπέλι, τα εσπεριδοειδή και το βαμβάκι.

Το καλό κλίμα και η ποιότητα των εδαφών αποτελούν το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής.

Εικόνα 1.2: Ο χάρτης του Δήμου Σκιλλούντος

Πηγή: Τουριστικό φυλλάδιο του Δήμου Σκιλλούντος, 2002

Ο δήμος Σκιλλούντος έχει (πραγματικό) πληθυσμό 15.931 κατοίκους εμφανίζοντας αύξηση 10% σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή. Αναλυτικά τα δημοτικά διαμερίσματα και οι οικισμοί φαίνονται στον πίνακα 1.1.

Πίνακας 1.1 Δημοτικά διαμερίσματα και οικισμοί του Δήμου Σκιλλούντος (σε αγκύλη ο πληθυσμός)

Δ.δ. Κρεστένων [5.783]
• τα Κρέστενα[4.903
• η Μοσχούλα [581]
• ο Πόρος [299]
Δ.δ. Βρίνας
• η Βρίνα [741
Δ.δ. Γραϊκά
• ο Γραϊκάς [406]
Δ.δ. Γρύλλου [450]
• ο Γρύλλος[306]
• το Χάνι Γρύλλου[144
Δ.δ. Διασέλλων [680]
• τα Διάσελλα[586]
• το Λαδικάκι[25]
• τα Παπά Χάνια[32]
• η Σκάλα[37]
Δ.δ. Καλλικώμου [1.318]
• το Καλλικόμον[1.213]
• οι Κρουνοί[105]
• το Λαδικόν[0]
Δ.δ. Καλυβακίων [519]
• τα Νέα Καλυβάκια[519]
• τα Καλυβάκια[0]
Δ.δ. Κάτω Σαμικού [531]
• το Κάτω Σαμικόν[475]
• το Κλειδί[22]
• η Φραγκοκκλησιά[34]
Δ.δ. Μακρυσίων
• τα Μακρίσια[1.965]
Δ.δ. Πλατιάνας –
• η Πλατιάνα [603]
Δ.δ. Πλουτοχωρίου [347]
• το Νέο Χωριό[347]
• το Πλουτοχώριον[0]
Δ.δ. Ραχών
• οι Ράχες[361
Δ.δ. Σαμικού
• το Σαμικόν[563]
Δ.δ. Σκιλλουντίας [550]
• η Νέα Σκιλλουντία[522]
• η Σκιλλουντία
Δ.δ. Τρυπητής [591]
• η Τρυπητή[575]
• η Λεκάνη[16]
Δ.δ. Φρίξης [523]
• η Φρίξα[319]
• το Ανεμοχωράκι[204]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

1.1. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η περιοχή του Δήμου Σκιλλούντος κατοικείται από τους προϊστορικούς χρόνους. Το όνομά του συνδέεται με τα «σκίλλα», , βολβοειδή φυτά (αγριοκρέμμυδα) που τα θεωρούν γούρια και φυτρώνουν άφθονα στην περιοχή (εικ. 1.1.).

Εικ. 1.1. Φυτό *Scilla meseniaca*

Οι Σκιλλούντιοι τον 9^ο - 10^ο π.Χ. αιώνα έχτισαν και αφιέρωσαν το Ναό της Ήρας, τον αρχαιότερο ναό στο χώρο της Ιεράς Άλτης (την σημερινή Ολύμπια), μέσα στον οποίο τοποθετήθηκε αργότερα το περίφημο άγαλμα του Ερμή του Πραξιτέλη. Προς τιμήν της θεάς διοργανώνονταν τα Ηραία, γυναικείοι αγώνες δρόμου. Έτσι οι Σκιλλούντιοι είναι στενά συνδεδεμένοι με τον χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας, γι' αυτό είχαν και την επιμέλεια οργάνωσης των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων. Αργότερα το 394 π.Χ. εγκαθίσταται στο Σκιλλούντα (στο σημερινό δημοτικό διαμέρισμα της Σκιλλούντιας) ο εξόριστος από τους Αθηναίους ιστορικός Ξενοφώντας, όπου θα ζήσει για είκοσι χρόνια και θα συγγράψει ένα μέρος από τα έργα του.

Απέναντι από την Ολυμπία, στο Σκιλλούντα υψώνεται το Τυπαίον όρος, από όπου παρακολουθούσαν τους Ολυμπιακούς Αγώνες οι γυναίκες, γιατί απαγορευόταν αυστηρά η είσοδός τους στο Αρχαίο Στάδιο. Από εκεί παρακολουθούσε τα δρώμενα στο Αρχαίο Στάδιο και ο Ξενοφών.

Ο Δήμος Σκιλλούντος συγκροτήθηκε με Βασιλικό Διάταγμα το 1835 και ως έμβλημά του καθιερώθηκε η κεφαλή του Αθηναίου Ιστορικού Ξενοφώντα. Ο σημερινός δήμος αποτελεί τη φυσική συνέχεια του παλαιού και ανασυστήθηκε με το Ν. 2539/97 «Ι. Καποδίστριας» ενισχυμένος με δεκαπέντε δημοτικά διαμερίσματα πέραν της έδρας, που είναι τα Κρέστενα.

1.3.ΕΔΑΦΟΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

1.3.1.Εδαφικές συνθήκες

Για εδάφη του δήμου Σκιλλούντος στο μεγαλύτερο μέρος τους χαρακτηρίζονται ορεινά (ποσοστό 55%). Τα υπόλοιπα κατανέμονται σχεδόν σε ίδια ποσοστά μεταξύ ημιορεινών (24%) και πεδινών (21%.)

1.3.2.Κλιματικές συνθήκες

Το κλίμα της περιοχής είναι εύκρατο με θερμό υγρό καλοκαίρι αλλά και σχετικά ήπιο χειμώνα. Οι άνεμοι που επικρατούν στην περιοχή είναι μικρής εντάσεως και η κατεύθυνσή τους είναι ΝΔ και ΒΔ. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του μετεωρολογικού σταθμού Πύργου εξάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα:

Οι επικρατούντες άνεμοι είναι βορειοδυτική μικρής εκτάσεως.

Πίνακας 1.2 Αριθμός ημερών, έντασης και διεύθυνση ανέμων.

Μήνες	6 BEAVF	8 BEAVF	Κόρια κατεύθυνση
Ιανουάριος	1,1	0,1	Nw
Φεβρουάριος	0,9	0,1	Nw
Μάρτιος	0,4	0	Nw
Απρίλιος	0,3	0	Nw
Μάιος	0,3	0	Nw
Ιούνιος	0,2	0	Nw
Ιούλιος	0,1	0	Nw
Αύγουστος	0,2	0	Nw
Σεπτέμβριος	0,1	0	Nw
Οκτώβριος	0,3	0	Nw
Νοέμβριος	0,3	0	Nw
Δεκέμβριος	0,6	0,1	Nw

Πηγή: EMY

Οι μέσες μηνιαίες θερμοκρασίες κυμαίνονται από 10,9° C τον Ιανουάριο έως 27,1° C τον Αύγουστο. Η μέση μέγιστη θερμοκρασία εμφανίζεται τον Αύγουστο (33° C) και η μέση ελάχιστη εμφανίζεται τον Ιανουάριο (5,3° C). Οι μέσες σχετικές υγρασίες κυμαίνονται από 69% - 78%.

Οι μέσες μηνιαίες βροχοπτώσεις κυμαίνονται από 2,3 – 155,7 mm.

Πίνακας 1.3. Μηνιαίες Θερμοκρασίες Μετεωρολογικού Σταθμού Πύργου

ΜΗΝΕΣ	Μέση	Μέση Μεγίστη	Μέση Ελαχίστη	Απολ. Μεγίστη	Απολ. Ελαχίστη
Ι	10,5	15,2	5,3	23,0	-5,0
Φ	11,0	16,1	5,6	25,7	-3,2
Μ	12,6	17,7	6,5	28,2	-2,6
Α	15,8	20,7	9,2	30,3	1,0
Μ	19,9	25,1	12,4	36,0	4,0
Ι	24,2	29,3	15,5	39,4	8,3
Ι	26,9	32,4	17,4	41,4	11,0
Α	27,1	33,0	17,3	44,3	9,8
Σ	24,0	30,0	16,0	40,3	8,0
Ο	19,0	25,7	12,8	38,8	4,0
Ν	15,4	21,0	9,9	30,3	-3,2
Δ	11,9	16,9	6,7	24,0	-3,8

Πηγή: ΕΜΥ

Πίνακας 1.4 Μέσο ύψος βροχοπτώσεων και υγρασίας Μετεωρολογικού Σταθμού Πύργου

ΜΗΝΕΣ	Σχετική Υγρασία (%)	Βροχόπτωση (mm)	Μέση Μέγιστη (24 h)
Ι	78	121,4	59,2
Φ	78	94,2	64,8
Μ	76	68,0	85,0
Α	75	39,9	46,3
Μ	74	27,1	74,3
Ι	72	12,3	90,0
Ι	69	2,3	10,2
Α	69	11,9	96,0
Σ	73	49,7	116,0
Ο	76	103,2	127,2
Ν	78	132,9	103,5
Δ	78	155,7	76,7

Πηγή: ΕΜΥ

Πίνακας 1.5 Μέσος αριθμός ημερών Μετεωρολογικού Σταθμού Πύργου

Μήνες	Βροχή	Χιόνι	Καταγίδα	Χαλάζι	Ομίχλη	Δροσιά	Παγετός
Ι	13,3	0,1	1,5	1,2	0,04	0	0
Φ	10,4	0,2	1,3	1,2	0	0	0
Μ	8,2	0,1	0,6	0,9	0,04	0	0
Α	6,4	0	0,4	0,3	0	0	0
Μ	4,4	0	0,5	0,1	0	0	0
Ι	1,5	0	0,2	0,1	0	0	0
Ι	0,6	0	0,2	0	0	0	0
Α	1,3	0	0,3	0	0	0	0
Σ	3,7	0	0,9	0	0	0	0
Ο	8,0	0	1,7	0	0	0	0
Ν	11,1	0	1,6	0,3	0	0	0
Δ	13,6	0	1,5	0,5	0	0	0

Πηγή: ΕΜΥ

1.4.ΓΕΩΡΓΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ο δήμος Σκυλλούντος είναι μια περιοχή που θεωρείται από τις μεγαλύτερες σε παραγωγή ελαιολάδου τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα. Η διακίνηση των αγροτικών προϊόντων του δήμου (κυρίως λάδι και πορτοκάλια) αυξάνουν το γεωργικό εισόδημα που καλλιεργείται και δίνει κίνητρα στους αγρότες για παραγωγή καλύτερης ποιότητας προϊόντα (πιο ανταγωνιστικά).

1.4.1.Διάρθρωση πληθυσμού

Παρατηρώντας την σύνθεση του απασχολούμενου ενεργού πληθυσμού διαπιστώνουμε ότι ο πρωτογενής τομέας απασχολεί το μεγαλύτερο ποσοστό του εργατικού δυναμικού του δήμου Σκυλλούντος.

Πίνακας 1.6: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός του δήμου Σκυλλούντος

Τομέας απασχολούντος	Ποσοστό %
Πρωτογενής τομέας	48,6
Δευτερογενής τομέας	10,4
Τριτογενής τομέας	21
Ανεργία	30

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Νομού Ηλείας.

1.4.2 Πρωτογενής τομέας

Ο πρωτογενής τομέας παραγωγής αποτελεί βάση της οικονομίας για την περιοχή του δήμου Σκυλλούντος. Οι καλλιέργειες ελιάς στα ορεινά κομμάτια του δήμου, πορτοκαλιών και αμπελιών στις ημιορεινές περιοχές και η καλλιέργεια του βαμβακιού στα πεδινά του δήμου είναι οι κυριότερες καλλιέργειες που απασχολούν τον αγροτικό πληθυσμό του δήμου (αναλυτική περιγραφή θα γίνει στα επόμενα κεφάλαια).

Η κτηνοτροφία καταλαμβάνει και αυτή ένα σημαντικό κομμάτι της οικονομίας στον δήμο Σκυλλούντος. Συνολικά στον δήμο εκτρέφονται 3.000 χοίροι, 600 βοοειδή και 21.000 αιγοπρόβατα. Η συνεχόμενη αύξηση της ζήτησης του αιγοπρόβειου γάλακτος και του αγελαδινού και των γαλακτοκομικών προϊόντων ενθαρρύνει τους κτηνοτρόφους να ασχοληθούν εντατικότερα με την κτηνοτροφία. Η εικόνα της φυτικής παραγωγής της περιοχής φαίνεται στον πίνακα 1.3.

Πίνακας 1.7. Εκτάσεις και παραγωγή των κυριότερων καλλιεργειών του δήμου Σκυλλούντος

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τον.)
Α. ΔΕΝΔΡΩΔΗ		
Ελιά	61.700	4.328,284
Εσπεριδοειδή	4.302	12.350
Β. ΑΜΠΕΛΟΕΙΔΗ		
Αμπέλι-Σταφίδα	2.500	248.000
Γ. ΟΣΠΡΙΑ		
Φασόλια-κουκιά	100	19
Δ. ΦΥΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ		
Βαμβάκι	6.924	3.000
Καλαμπόκι	3.600	3.970
Βιομηχ. Τομάτα	1150	
Σιτάρι	500	357
Ε ΛΟΙΠΑ		
Καρπούζια	400	1.200
Χορτοδοτικά	710	630

1.4.3. Δευτερογενής τομέας

Στον δευτερογενή τομέα ανήκουν οι επιχειρήσεις οι οποίες εμπορεύονται μεταποιούν και επεξεργάζονται τα προϊόντα του πρωτογενή τομέα. Δεν υπάρχουν πολλές τέτοιες επιχειρήσεις στον δήμο. Οι κυριότερες είναι: α) το συσκευαστήριο πορτοκαλιών το οποίο βρίσκεται στο δημοτικό διαμέρισμα Κάτω Σαμικό, β) τα ελαιοτριβεία τα οποία υπάρχουν σχεδόν σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου, γ) οινοποιείο το οποίο βρίσκεται στο Δημοτικό Διαμέρισμα Πλουτοχωρίου δ) εργαστήριο παρασκευής τσίπουρου στο δημοτικό διαμέρισμα Πλατιάνα (υπάρχουν και άλλα

παραδοσιακά εργαστήρια τα οποία παρασκευάζουν τσίπουρο τα οποία δεν έχουν άδεια αλλά επειδή οι παραγόμενες ποσότητες δεν είναι μεγάλες οι αρχές δείχνουν κάποια ανεκτικότητα).

1.4.4. Τριτογενής τομέας

Ο τριτογενής τομέας είναι ο λιγότερο ανεπτυγμένος όπως φαίνεται στον πίνακα 1.β

Πίνακας 1.8 : Τριτογενής τομέας απασχόλησης στο δήμο Σκυλλούντος.

Τύπος επιχείρησης	Αριθμός
Εμπορικά καταστήματα	77
Ξενοδοχεία	1
Εστιατόρια – καφενεία	105
Επιχειρήσεις διάφορων	43

Πηγή: Στατιστική υπηρεσία Νομού Ηλεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

2.1. Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ

Η ελιά είναι το παραδοσιακό δένδρο της Μεσογείου. Φαίνεται ότι κατάγεται από την Ασία όπου σήμερα είναι τα σύνορα της Συρίας με το Ιράν. Σύμφωνα με τη μυθολογία, πιστεύετε ότι η πατρίδα της ελιάς είναι η Ελλάδα αφού-όπως λέγεται- ήταν το δέντρο της θεάς της Σοφίας, της Αθηνάς. Η ελιά έχει αξιοσημείωτες αναφορές στην αρχαία ελληνική ιστορία σαν σύμβολο της Ειρήνης. Η ζώνη καλλιέργειας της ελιάς στον κόσμο εκτείνεται σε γεωγραφικό πλάτος 30°-45° βόρειο και νότιο. Από οικονομική άποψη, παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην οικονομία των χωρών της Μεσογείου. Οι πιο σημαντικές είναι η Ισπανία, η Ιταλία, η Ελλάδα και η Τουρκία με βάση την παραγωγή ελαιολάδου. Στην Ελλάδα η ελιά καλλιεργείται κυρίως στην Πελοπόννησο, στην Στερεά Ελλάδα και στα νησιά του Ιονίου, του Αιγαίου και στην Κρήτη.

Το δέντρο φτάνει ύψος τα 10-15m ανάλογα την ποικιλία. Ο κορμός του μέχρι 20 ετών είναι λείος ύστερα γίνεται ανώμαλος. Οι ρίζες στα βαριά εδάφη συγκεντρώνονται στην επιφάνεια ενώ στα ελαφρά αμμώδη εδάφη απλώνονται σε πολύ βάθος και πλάτος. Τα φύλλα είναι στενόμακρα αντίθετα σκούρα πράσινα στην πάνω επιφάνεια γκριζα ανοιχτά στην κάτω και ζουν 18-24 μήνες. Στην κάτω επιφάνεια έχουν πολλές τρίχες. Οι οφθαλμοί είναι γυμνοί και βρίσκονται στις μασχάλες των φύλλων και είναι ξυλοφόροι οι μικτοί ή ανθοφόροι. Τα άνθη βγαίνουν στο παλιό ξύλο τον Μάιο – Ιούνιο επάνω σε μικρή βλάστηση σε ταξιανθίες βοτρυώδεις ανά 10-60. Έχει άνθη τέλεια και ατελή. Από τις χιλιάδες άνθη που βγαίνουν σ' ένα ενήλικο δέντρο γύρω το 1-5% δίνει τελικά καρπό και αυτό θεωρείται ικανοποιητικό. Η ελιά είναι φυτό ανεμόφιλο και παρενιαυτοφορεί.

Ο καρπός της ελιάς είναι δρύπη και αποτελείται από την επιδερμίδα, τη σάρκα και τον πυρήνα. Με βάση το μέγεθος του καρπού διακρίνουμε τις ποικιλίες σε μικρόκαρπες, μεσόκαρπες και μεγαλόκαρπες.

2.1.1. Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας

Στον δήμο Σκιλλούντος η κύρια καλλιέργεια κατά 80% είναι η ελαιοκαλλιέργεια. Όλος ο δήμος θεωρείται ελαιοκομική περιοχή και κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι η καλλιέργεια της ελιάς. Ο αριθμός των ελαιόδεντρων κυμαίνεται γύρω στα 675.000 χιλιάδες δέντρα και η παραγωγή ελαιολάδου σε μια καλή χρονιά ξεπερνά τα 4.328.284kg. Το σύνολο της έκτασης που καλλιεργείται με ελαιόδενδρα είναι 56.250στρ. και μόλις τα 610στρ. καλλιεργούνται βιολογικά. Στον πίνακα 2.1 φαίνεται η ποσότητα ελαιολάδου και ο αριθμός των ελαιόδεντρων που καλλιεργούνται σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα του δήμου.

Πίνακας 2.1 : Αριθμός ελαιόδεντρων και ποσότητα ελαιολάδου το έτος 2005 ανά Δημοτικό Διαμέρισμα του Δήμου Σκιλλούντος

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ (Kgs)
ΚΡΕΣΤΕΝΑ	84000	486567
ΜΑΚΡΙΣΙΑ	90000	524774
ΚΑΛΛΙΚΩΜΟ	78000	613173
ΡΑΧΕΣ	18000	101687
ΑΝΩ ΣΑΜΙΚΟ	37500	211362
ΚΑΤΩ ΣΑΜΙΚΟ	18000	148959
ΚΑΛΥΒΑΚΙΑ	25500	159447
ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΙΑ	39000	347758
ΦΡΙΞΑ	33000	145130
ΠΛΟΥΤΟΧΩΡΙ	15000	87382
ΔΙΑΣΕΛΑ	66000	299942
ΤΡΥΠΗΤΗ	18000	120161
ΠΛΑΤΙΑΝΑ	20000	147381
ΓΡΑΙΚΑ	34000	181005
ΓΡΥΛΛΟΣ	36000	251346
ΒΡΙΝΑ	63000	502210
ΣΥΝΟΛΟ	675000	4328284

Πηγή: Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών ΗΛΕΙΑΣ

Οι καλλιεργούμενες ποικιλίες είναι σχετικά λίγες.

Η κυριότερη ποικιλία που καλλιεργείται για παραγωγή ελαιολάδου είναι η Κορωνέικη (λαδολιά, λιανολιά, ψιλολιά) η οποία είναι πολύ παραγωγική με μεγάλη ελαιοπεριεκτικότητα και εξαιρετική ποιότητα λάδι. Τα φύλλα της είναι βαθυπράσινα, ο καρπός έχει σχήμα κυλινδροκωνικό. Ο πυρήνας έχει και αυτός σχήμα κυλινδροκωνικό και έχει οξεία ακίδα στην άκρη. Η σχέση σάρκας προς πυρήνα του καρπού είναι 6,6/1. Χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή λαδιού εκλεκτής ποιότητας. Είναι ανθεκτική στην ξηρασία και οι περισσότεροι ελαιώνες στον δήμο μας δεν είναι αρδευόμενοι.

Η παραγωγή επιτραπέζιων ελιών δεν έχει αναπτυχθεί στον δήμο Σκιλλούντος. Είναι περιορισμένη και γίνεται μόνο για αυτοκατανάλωση από τους καλλιεργητές και το οικογενειακό τους περιβάλλον. Σύμφωνα με τον γεωπόνο του κέντρου αγροτικής ανάπτυξης του δήμου Σκιλλούντος καλλιεργούνται συνολικά στον δήμο 50 έως 60 στρέμματα ελαιόδεντρων που παράγουν επιτραπέζιες ελιές. Δύο είναι οι κυριότερες ποικιλίες η κονσερβολιά ή χονδρολιά και η Καλαμών ή Καλαματιανή. Η χονδρολιά έχει καρπό ωοειδές και τα φύλλα της έχουν χρώμα βαθυπράσινο. Η Καλαματιανή έχει και αυτή βαθυπράσινα φύλλα και ο καρπός έχει σχήμα κυρτό.

Εικ.2.1 Καλαμών

Εικ.2.2 Κορωνέϊκη

Εικ.2.3 Χονδρολιά

2.1.2. Καλλιεργητικές φροντίδες

Κλάδεμα

Με το κλάδεμα της ελιάς πετυχαίνουμε:

- Δημιουργία ισχυρού κορμού.
- Ικανοποιητική σοδειά.
- Διευκόλυνση της συγκομιδής.
- Παράταση της ζωής του δέντρου.

Τα είδη κλαδέματος που δέχεται ένα ελαιόδενδρο είναι: (α) κλάδεμα μορφώσεως, (β) κλάδεμα καρποφορίας και (γ) κλάδεμα ανανέωσης.

(α) Κλάδεμα μορφώσεως

Το κλάδεμα μορφώσεως γίνεται στα πρώτα χρόνια της ζωής του ελαιόδενδρου. Δεν πρέπει να αφαιρείται καθόλου βλάστηση από το κορυφαίο τμήμα της κόμης. Κατά την πρώτη βλαστική περίοδο αφήνονται τρεις πλάγιοι βλαστοί σε ύψος 30-60cm από το έδαφος. Κατά την δεύτερη, τρίτη και τέταρτη βλαστική περίοδο αφαιρούνται μόνο οι λαίμαργοι και οι παραφυάδες.

(β) Κλάδεμα καρποφορίας

Η ελιά καρποφορεί πλάγια σε ξύλο της προηγούμενης βλαστικής περιόδου και πολύ λίγοι καρποί παράγονται στο εσωτερικό του δέντρου. Για μια ικανοποιητική παραγωγή το κλάδεμα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να εξασφαλίζει συνεχή παραγωγή νέας καρποφόρας βλαστήσεως. Τα ανήλικα δέντρα πρέπει να κλαδεύονται κάθε χρόνο γιατί αφαιρείται όλη η ξερή βλάστηση οπότε δεν σκιάζεται το δέντρο.

(γ) Κλάδεμα ανανέωσης

Εφαρμόζεται σε γηρασμένα δέντρα και αποσκοπεί στην ανανέωση της κόμης των δέντρων.

Το κλάδεμα της ελιάς γίνεται για οικονομικούς λόγους την εποχή της συγκομιδής. Αν και καλό θα ήταν να αποτελεί μια ξεχωριστή εργασία.

Λίπανση

Η λίπανση της ελιάς γίνεται από τον Δεκέμβριο μέχρι τον Φεβρουάριο και τα λιπάσματα τα οποία χρησιμοποιούνται συνήθως είναι το 20-10-10 και 11-15-15.

Άρδευση

Η ελιά αν και αναπτύσσεται με μικρότερη παροχή νερού σε σχέση με άλλα δέντρα χρειάζεται ιδιαίτερα την περίοδο βλάστησης ορισμένες ποσότητες νερού. Η άρδευση γίνεται με αυλάκια σε πολύ λίγες περιπτώσεις με στάγδην άρδευση και εκεί όπου δεν υπάρχει νερό μεταφέρουν με τους γεωργικούς ελκυστήρες νερό μέσα σε μεγάλα δοχεία (βυτίο).

2.1.3. Συγκομιδή - Ελαιοτριβεία

Η συλλογή του ελαιοκάρπου γίνεται κατά τους μήνες Δεκέμβριο – Φεβρουάριο.

Επειδή η ελαιοκαλλιέργεια είναι η κυριότερη πηγή εσόδων και σε πολλές περιπτώσεις η μοναδική για τους αγρότες του δήμου Σκυλλούντος η συγκομιδή γίνεται με όσο το δυνατόν λιγότερο κόστος (κυρίως με τα άτομα της οικογένειας). Για το λόγο αυτό και επειδή οι εκτάσεις είναι μεγάλες η περίοδος συλλογής ξεκινά από τα μέσα Νοεμβρίου με αποτέλεσμα ο καρπός να μην έχει ωριμάσει και να μην έχουν τα καλά αποτελέσματα σε απόδοση και ποιότητα. Η συλλογή γίνεται κυρίως με τα χέρια (ραβδισμός) και χρησιμοποιούνται και ορισμένα μηχανήματα.

Εικ.2. 4 μηχανήμα συλλογής

Εικ.2.5 συλλογή με τα χέρια

Η συγκομιδή με τα χέρια γίνεται με διάφορες μορφές:

(α) Ραβδισμός: Κάτω από τα δέντρα απλώνονται δίχτυα ή πλαστικά φύλλα. Εργάτες με ραβδιά χτυπούν τα κλαδιά των δέντρων και προκαλούν απόσπαση των καρπών, που πέφτουν κάτω απ' όπου και συγκεντρώνονται.

(β) Απόσπαση των καρπών από το δέντρο με τα χέρια. Με τον τρόπο αυτό γίνεται η συγκομιδή όλων των καρπών για νοπή κατανάλωση.

Τέλος η συγκομιδή γίνεται και με μηχανήματα τα οποία φέρονται από τους εργάτες. Έχουν κυλίνδρους, με ελατηριωτά ελάσματα ή άλλες προεξοχές, οι οποίες παλινδρομούν και προκαλούν την

ενέργεια που χρειάζεται για την απόσπαση του ελαιοκάρπου από το δέντρο ή από κομμένους κλάδους.

Λόγω των μεγάλων εκτάσεων σε ελαιώνες που υπάρχουν στον Δήμο, υπάρχουν και αρκετά ελαιοτριβεία. Ο αριθμός των ελαιοτριβείων στο Δήμο είναι 15 από τα οποία τα 10 είναι διφασικά και τα 5 τριφασικά.

Διφασικά είναι τα ελαιοτριβεία δύο φάσεων δηλαδή τα προϊόντα τους είναι δύο το ελαιόλαδο και η πούλπα (πούλπα → λιόζουμο + πυρήνας). Λειτουργεί σε χαμηλή θερμοκρασία μάλαξης μέχρι 30°C με αποτέλεσμα να έχουμε καλύτερη ποιότητα ελαιολάδου.

Τριφασικά είναι τα συμβατικά ελαιοτριβεία που έχουν 3 φάσεις παραγωγής προϊόντων: λάδι – λιόζουμο – πυρήνα. Η θερμοκρασία μάλαξης είναι 25-30°C με αποτέλεσμα το λάδι να έχει έντονο κάψιμο. Η ποιότητα του ελαιολάδου υποβαθμίζεται γιατί χάνονται βασικά συστατικά όπως η βιταμίνη Ε.

Πίνακας 2.4 : Αριθμός ελαιοτριβείων

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΩΝ	ΤΥΠΟΣ ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΩΝ
ΚΑΛΛΙΚΩΜΟ	1	ΤΡΙΦΑΣΙΚΟ
ΜΑΚΡΙΣΙΑ	2	ΔΙΦΑΣΙΚΟ/ΤΡΙΦΑΣΙΚΟ
ΚΡΕΣΤΕΝΑ	2	ΔΙΦΑΣΙΚΟ/ΤΡΙΦΑΣΙΚΟ
ΒΡΙΝΑ	1	ΔΙΦΑΣΙΚΟ
ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΙΑ	2	ΤΡΙΦΑΣΙΚΑ
ΦΡΙΞΑ	2	ΔΙΦΑΣΙΚΑ
ΔΙΑΣΕΛΛΑ	2	ΔΙΦΑΣΙΚΑ
ΠΛΑΤΙΑΝΑ	1	ΔΙΦΑΣΙΚΟ
ΤΡΥΠΗΤΗ	2	ΔΙΦΑΣΙΚΑ

Πηγή: Κέντρο αγροτικής ανάπτυξης δήμου Σκυλλούντος

2.2. Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑΣ

Τα εσπεριδοειδή ανήκουν στην οικογένεια του γένους Rutaceae Citrus. Το μεγαλύτερο μέρος από τους καρπούς των εσπεριδοειδών καταναλώνεται νωπό, ένα άλλο επίσης μέρος καταναλώνεται υπό μορφή χυμών. Από τους καρπούς των εσπεριδοειδών μπορεί επίσης να εξαχθούν μερικά προϊόντα ή υποπροϊόντα τα οποία χρησιμοποιούνται από τις διάφορες βιομηχανίες. Γενικά ο χυμός των εσπεριδοειδών περιέχει σάκχαρα αλλά κυρίως είναι πλούσιος σε οργανικά οξέα με σπουδαιότερο το κιτρικό οξύ. Επίσης είναι πλούσιος και σε βιταμίνη C.

Η πορτοκαλιά είναι δέντρο αειθαλές έχει χαρακτηριστικό καρπό, το εσπερίδιον, ένα είδος ράγας που περιέχει το χυμό στα ασκίδια του ενδοκάρπου. Η πορτοκαλιά έχει 3-4m και πυκνή, κανονική, σφαιρική κόμη. Το φύλλο είναι σκούρο πράσινο, λογχοειδές μέτριου μεγέθους με μικρό πτερύγιο. Τα άνθη είναι λευκά με πέντε πέταλα, τέλεια σε μικρές ταξιανθίες ή μεμονωμένα, στις μασχάλες των φύλλων. Οι κυριότερες χώρες παραγωγής πορτοκαλιών στον κόσμο είναι κατά σειρά: οι ΗΠΑ, η Βραζιλία, η Ισπανία, το Μεξικό, η Ιταλία, το Ισραήλ. Στην Ελλάδα η πορτοκαλιά καλλιεργείται κυρίως στους νομούς Αργολίδας, Κορινθίας, Χανίων, Άρτας, Λακωνίας και σε μικρότερο ποσοστό στο νομό Ηλείας.

2.2.1.Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας

Στο δήμο Σκιλλούντος υπάρχουν καλλιέργειες πορτοκαλιών σε όλα τα χωριά αλλά στα περισσότερα οι εκτάσεις που καλλιεργούνται είναι μικρές. Τα χωριά τα οποία έχουν μεγάλο αριθμό εκτάσεων και συμβάλλουν στην οικονομία του δήμου είναι η Κ.Σαμικό, Καλυβάκια, Καλλίκωμο και Μακρίσια.

Εικ. 2.6 πορτοκαλαιώνας

Πίνακας 2.5 : Αριθμός πορτοκαλαιοδένδρων στρέμματα και παραγωγή ανά χωριό

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡ).	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ ΣΕ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (ΤΟΝΟΙ).
Κάτω Σαμικό	500	20000	1100
Καλυβάκια	800	43000	3125
Καλλίκωμο	202	10580	850
Μακρίσια	2000	80000	4500
ΣΥΝΟΛΟ	3.502	153.580	9.575

Οι κυριότερες ποικιλίες που καλλιεργούνται είναι η Ναβαλίνα, W. Navel, (Μέρλιν) και Βαλέντσια. Οι ποικιλίες Ναβαλίνα και Μέρλιν ανήκουν στην ομάδα των ομφαλοφόρων όπου κοινό χαρακτηριστικό τους ο ομφαλός, ένας μικρός καρπός μέσα στο μεγάλο, άλλοτε ευδιάκριτος εξωτερικά, άλλοτε όχι, που βρίσκεται στο κάτω μέρος. Όλες οι ποικιλίες εδώ είναι άσπερμες γιατί δεν έχουν γύρη και τα λειτουργικά κύτταρα είναι σπάνια. Τέλος διακρίνεται για την τραγανότητα της σάρκας, την πλούσια και ευχάριστη γεύση τους τις πολύ λεπτές μεμβράνες των καρπόφυλλων και τα μεγάλα ποσοστά λιμονίνης που περιέχει ο χυμός τους.

α) Washington Navel (Μέρλιν): Είναι το παλαιότερο ομφαλοφόρο πορτοκάλι, ο καρπός είναι μεγάλος, σφαιρικός έως τριγωνικός. Είναι χοντρόφλουδο και ξεφλουδίζεται εύκολα, έχει χρώμα κιτρινοπορτοκαί. Ωριμάζει τον Νοέμβριο και συντηρείται έως το Μάρτιο (ψυγείο) είναι ποικιλία επιτραπέζια, εξαιρετικής ποιότητας. Μειονέκτημά της είναι τα συχνά ποτίσματα όλο το καλοκαίρι γιατί είναι η περίοδος που αποκτά μέγεθος.

Εικ.2.7 ποικιλία μέρλιν

β) Ναβελίνα: Το δέντρο έχει βαθύ πράσινο χρώμα είναι ανθεκτικό στους ανέμους ο καρπός έχει βαθύ κόκκινο χρώμα, όταν ωριμάσει ο φλοιός είναι παχύτερος από την προηγούμενη ποικιλία, γενικά οι καρποί είναι επιμήκεις μεγάλου μεγέθους. Οι ναβαλίνες είναι πρόιμη ποικιλία που συγκομίζονται νωρίς Νοέμβριο – Δεκέμβριο.

Εικ.2.8 ποικιλία Ναβελίνα

γ) Βαλέντσια: Τα πορτοκάλια Βαλέντσια έχουν μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα από τα ομφαλοφόρα πορτοκάλια και μπορεί να ευδοκιμήσουν σε μεγαλύτερη ποικιλία εδαφών και κλιματικών συνθηκών. Οι καρποί είναι καλής ποιότητας, μέτριοι σε μέγεθος, με ελάχιστους σπόρους και φλοιό όχι χοντρό. Ωριμάζει το Μάρτιο και διατηρείται καλά πάνω στο δέντρο μέχρι το Σεπτέμβριο. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επιτραπέζιο, κυρίως όμως προορίζεται για χυμό. Μειονέκτημά του είναι ότι μετά την ωρίμανση, αν εξακολουθήσει να μένει για πολύ πάνω στο δέντρο, αρχίζει να ξαναπρασινίζει (μόνο εξωτερικά, όχι στη σάρκα)

Εικ.2.9 ποικιλία Βαλέντσια

Πίνακας 2.6: Ποικιλίες πορτοκαλιών ανά δημοτικό διαμέρισμα

Κάτω Σαμικό	Καλυβάκια	Καλλίκωμο	Μακρίσια
Ναβαλίνα	Ναβαλίνα	Ναβαλίνα	Ναβαλίνα
Βαλέντσια	Μέρλιν	Μέρλιν	Μέρλιν
	Βαλέντσια		

Πηγή: Διεύθυνση Γεωργίας Δήμου Σκυλλούντος

2.2.2.Καλλιεργητικές φροντίδες

Κλάδεμα

Το κλάδεμα είναι μια καλλιεργητική φροντίδα απαραίτητη για την επίτευξη υψηλών αποδόσεων και καλής ποιότητας καρπών. Το υψηλό κόστος των εργατικών χεριών αναγκάζει τους γεωργούς να κάνουν αραιά τα κλαδέματα. Επειδή οι οπωρώνες έχουν μικρές αποστάσεις φύτευσης το κλάδεμα γίνεται με τα χέρια και όχι με μηχανικά μέσα. Στα ώριμα δέντρα γίνεται προσεχτικά και με φειδώ γιατί η πορτοκαλιά είναι δέντρο που δεν αναπαράγει το ξύλο της με ευκολία. Στα νεαρά δέντρα το κλάδεμα γίνεται κατά την περίοδο Άνοιξη – Καλοκαίρι και εφόσον έχουν περάσει το τρίτο έτος φύτευσης. Το στυλ κλαδέματος το οποίο κυριαρχεί είναι η ομπρέλα.

Λίπανση

Τα πορτοκάλια έχουν μεγάλες ανάγκες σε άζωτο, φώσφορο και κάλιο. Συνήθως στον δήμο μας παρατηρούμε τροφопενία καλίου και συνιστάται λίπανση με μεγάλες ποσότητες καλίου ανά δέντρο με αποτέλεσμα να ανεβάζει τα σάκχαρα και να έχουμε γρήγορη ωρίμανση και λείο καρπό εξωτερικά. Η βασική λίπανση γίνεται την άνοιξη όταν ο καρπός έχει συγκομιστεί. Για την βασική λίπανση χρησιμοποιείται το 11-15-15 ή το 12-12-12.

Επίσης γίνεται και συμπληρωματική λίπανση σε εδάφη που έχουν γίνει αναλύσεις και όταν τα δέντρα έχουν μεγάλη παραγωγή. Κατά την διάρκεια της παραγωγής παρατηρούνται κυρίως τροφопενίες μαγνησίου, ψευδαργύρου και σιδήρου τότε η λίπανση γίνεται μέσω του ποτίσματος με υδατοδιαλυτά λιπάσματα η διαφυλλικούς ψεκασμούς.

Άρδευση

Οι πορτοκαλιές ποτίζονται κυρίως με αυλάκια αλλά – τα τελευταία χρόνια - και με αυτόματα συστήματα δηλαδή σταγόνες. Εκεί όπου οι εκτάσεις είναι μεγάλες και οι καλλιέργειες προορίζονται για εμπορικό σκοπό η άρδευση γίνεται με αυτόματα συστήματα. Υπάρχουν όμως και καλλιέργειες όπου η άρδευση γίνεται με αυλάκια κυρίως για οικονομικούς λόγους γιατί το κόστος εγκατάστασης αυτόματου ποτίσματος είναι αρκετά υψηλό.

Τέλος οι γεωργοί θα πρέπει να είναι προσεκτικοί με την άρδευση με αυλάκια, επειδή το νερό δεν πρέπει να λιμνάζει στο έδαφος γιατί ευνοούνται ασθένειες (κομμώση, σφηφιζίες).

2.2.3.Συγκομιδή

Η εποχή συγκομιδής καθορίζεται από το χρώμα, το μέγεθος του καρπού αλλά και την ποσότητα των σακχάρων που περιέχει, σε σχέση με τα οξέα του. Η συλλογή γίνεται με το χέρι και οι καρποί πηγαίνουν στα συσκευαστήρια, τα εργοστάσια χυμοποίησης ή σε ψυγεία (ανάλογα με την ποικιλία). Όταν πρόκειται τα πορτοκάλια να διατεθούν στην εγχώρια αγορά τότε ο καρπός συλλέγεται έχοντας 1-2 φύλλα. Όταν θέλουν οι παραγωγοί να συλλέξουν τα πορτοκάλια μετά τον Δεκέμβριο για να πετύχουν καλύτερη τιμή τότε τα ορμονιάζουν όταν είναι ακόμα άγουρα (όταν τα ώριμα πορτοκάλια δεν ξεπερνούν το 60%).

Στο δήμο Σκιλλούντος και ιδιαίτερα στο δημοτικό διαμέρισμα Κάτω Σαμικό βρίσκεται ένα συσκευαστήριο εσπεριδοειδών και αυτό διευκολύνει τους παραγωγούς του δήμου.

2.2.4.Ζημιές από παγετούς

Οι καιρικές συνθήκες που επηρεάζουν τα πορτοκάλια στο δήμο Σκιλλούντος είναι συνήθως οι ισχυροί παγετοί του Φεβρουάριου. Οι πολύ χαμηλές θερμοκρασίες που επικρατούν στην περιοχή ζημιώνουν καρπούς, βλάστηση, κλάδους μικρής και μεγαλύτερης ηλικίας

Στα παγετόπληκτα δέντρα γίνονται επεμβάσεις σύμφωνα με τις οδηγίες των τοπικών γεωπόνων. Για παράδειγμα, αποφεύγεται το μεταπαγετικό κλάδεμα μέχρι να αναβλαστήσουν τα δέντρα και να φανεί μέχρι ποιού σημείου έχει γίνει η ζημιά. Στα μέσα Μαΐου, α γίνεται κλάδεμα των δέντρων αφαιρώντας τα ξερά κλαδιά και αφήνοντας όσα είναι απαραίτητα για το σχηματισμό της καινούργιας κόμης. Επίσης μειώνεται η λίπανση ανάλογα με το ποσοστό καταστροφής της κόμης και παραλείπεται τελείως σε σοβαρές περιπτώσεις, όταν η ζημιά έχει φθάσει στον κορμό.

Τέλος σε ελαφρότερες ζημιές γίνονται κανονικά οι καλλιεργητικές εργασίες και η λίπανση αφού αφαιρεθούν πρώτα οι παγετόπληκτες κορυφές τα ξερά κλαδιά.

Εικ.2.10 Ζημιά από παγετό σε πορτοκαλιά

2.3. Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

2.3.1. Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας

Εικ. 2.11 Αμπελώνας

Η αμπελουργία εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να αποτελεί ένα από τους βασικούς κλάδους γεωργικής παραγωγής για του Νομού Ηλείας και κατά συνέπεια για τον δήμο Σκιλλούντος. Εξασφαλίζει δε αμπελουργικά προϊόντα για νωπή κατανάλωση όπως σταφύλια επιτραπέζιας χρήσης και σταφύλια κατάλληλα για οινοποίηση.

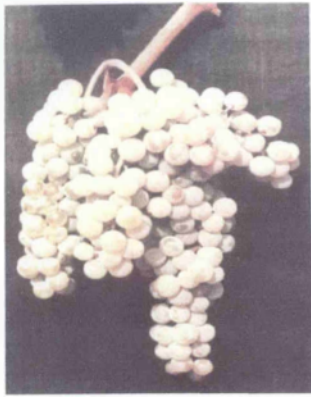
Πίνακας 2.7: Άμπελοι κυρίως για οινοπαραγωγή

Δημοτικό Διαμέρισμα	Έκταση στρέμματα	Παραγωγή σε κιλά*
Μακρίσια	1000	950000
Καλλίκωμο	400	470000
Σκιλλουντία	80	24000
Βρίνα	360	396000
Πλουτοχώρι	113	103960
ΣΥΝΟΛΟ	1953	194396

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ν.Ηλείας

* (Σταφυλιών που γλευκοποιήθηκαν ή παλήθηκαν για γλευκοποίηση)

Οι οινοποιήσιμες ποικιλίες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της αμπελοκαλλιέργειας για το δήμο Σκιλλούντος και οι κυριότερες είναι: Ρεφόσκο, Μαυρούδι Ροδίτης και Ασπρούδι.

Εικ.2.12 ποικιλία ασπρουδι

Εικ. 2.13 ποικιλία μαυρούδι

Εικ. 2.14 ποικιλία ρεφόσκο

Εικ. 2.15 ποικιλία ροδίτης

2.3.2.Καλλιεργητικές φροντίδες

Κλάδεμα

Το κλάδεμα της αμπέλου αποτελεί την πιο σημαντική από τις αμπελοκομικές επεμβάσεις. Συνήθως στον δήμο μας η εποχή του κλαδέματος γίνεται τους μήνες Ιανουάριο μέχρι Μάρτιο. Με το κλάδεμα πετυχαίνουμε δύο πράγματα:

(α) Δημιουργία σχήματος (κυπελλοειδές, γραμμικό)

(β) Κλάδεμα καρποφορίας: το οποίο απαιτεί γνώσεις και εμπειρία για να έχουμε θετικά αποτελέσματα στην παραγωγή.

Υπάρχουν και τα χλωρά κλαδέματα τα οποία γίνονται από την έναρξη της βλάστησης μέχρι την ωρίμανση των σταφυλιών. Τα χλωρά κλαδέματα περιλαμβάνουν το βλαστολόγημα, το κορφολόγημα και το ξεφύλισμα.

Βλαστολόγημα είναι η αφαίρεση ορισμένων βλαστών κατά τα πρώτα στάδια της βλάστησης, σκοπός του είναι η καλύτερη θρέψη των βλαστών που απομένουν ο καλύτερος αερισμός και φωτισμός του εσωτερικού φυλλώματος και παρεμποδίζει την εμφάνιση ασθενειών π.χ. ωίδιο.

Κορφολόγημα αφαιρείται η κορυφή των βλαστών και σκοπός του είναι η καταπολέμηση ανθόριας, βελτίωσης της καρπόδεσης, καλύτερη θρέψη σταφυλιών ο χρόνος εκτέλεσης του κορφολογήματος εξαρτάται από τον επιδιωκόμενο σκοπό π.χ. για την καταπολέμηση της ανθόριας εκτελείται λίγο πριν ή κατά την άνθηση, για την αύξηση του μεγέθους των ραγών λίγο πριν την έναρξη της ωρίμανσης. Ξεφύλισμα είναι η αφαίρεση των φύλλων της βάσης του βλαστού και πετυχαίνουμε καλύτερο αερισμό και καλύτερο φωτισμό.

Εικ. 2.16 Αμπέλι μετά το ξεφύλλισμα

Ζιζανιοκτονία

Τα ζιζάνια δρουν ανταγωνιστικά με τα πρόβλημα στην απορρόφηση νερού και θρεπτικών στοιχείων και το πρόβλημα γίνεται πιο σοβαρό ιδιαίτερα το καλοκαίρι. Επίσης τα ζιζάνια δυσκολεύουν τις διάφορες καλλιεργητικές εργασίες και είναι ξενιστές επιβλαβών εντόμων. Οι ζημιές που προκαλούν τα ζιζάνια μπορούν να ελαχιστοποιηθούν αν αντιμετωπιστούν έγκαιρα.

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την καταστροφή των ζιζανίων είναι:

1. κατεργασία του εδάφους (φρέζα, σκαφτικό κ.α).
2. χορτοκοπή (χορτοκοπτικά)
3. χημική ζιζανιοκτονία(ROUNDUP,MAESTRO,DIURON)

Εικ. 2.17 Μηχανική καταστροφή ζιζανίων σε αμπελώνα.

Λίπανση

Η άμπελος δεν είναι ιδιαίτερα απαιτητική σε θρεπτικά στοιχεία συγκρινόμενη με άλλα καλλιεργούμενα φυτά. Οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τις απαιτήσεις της αμπέλου σε θρεπτικά στοιχεία είναι η θερμοκρασία, η ηλιοφάνεια, οι φυσικές και χημικές ιδιότητες του εδάφους, το χρησιμοποιούμενο υποκείμενο, η καλλιεργούμενη ποικιλία και οι καλλιεργητικές τεχνικές που εφαρμόζονται, όπως η πυκνότητα φύτευσης, το σύστημα μόρφωσης και το κλάδεμα καρποφορίας.

Η λίπανση γίνεται τον Οκτώβριο και το συνηθέστερο λίπασμα είναι το 16-0-0. Το Φεβρουάριο γίνεται λίπανση σε εδάφη στα οποία έχει γίνει ανάλυση.

Άρδευση

Το αμπέλι είναι φυτό το οποίο προσαρμόζεται σε ξηρά εδάφη δεν χρειάζεται μεγάλες ποσότητες νερού. Επειδή στον δήμο μας το ύψος των βροχοπτώσεων είναι μεγάλο και γενικότερα στον νομό Ηλείας οι καλλιέργειες που αρδεύονται είναι ελάχιστες και ο τρόπος άρδευσης γίνεται με σταγόνες.

2.3.3. Τρυγητός – Οινοποίηση

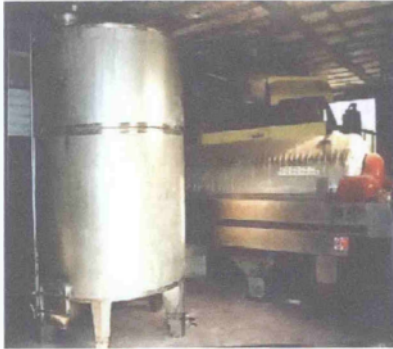
Τα σταφύλια είναι έτοιμα για τρυγητό, όταν έχουν αποκτήσει τις επιθυμητές ιδιότητες για κάθε χρήση. Στις επιτραπέζιες για να καθορίσουμε το χρόνο τρυγητού, λαμβάνουμε υπόψη μας τα εξωτερικά χαρακτηριστικά των ραγών (χρώμα κυρίως) και τη γεύση.

Για τα σταφύλια οινοποιίας ως κριτήρια για τον τρυγητό χρησιμοποιείται κυρίως η περιεκτικότητα σε σάκχαρα και οξέα. Η περίοδος τρυγητού είναι από 15 Σεπτέμβρη μέχρι 20 Οκτώβρη. Ο τρυγητός στις οινοποιήσιμες ποικιλίες γίνεται σε ένα χέρι. Τα σταφύλια με μαχαίρια ή κλαδευτικά ψαλίδια, τοποθετούνται σε τρυγοκόφιννα και μεταφέρονται στο οινοποιείο.

Εικ.2.18 τρυγοκόφιννα

Στο δήμο Σκιλούντος υπάρχει ένα οινοποιείο που εδρεύει στον κάμπο Σκιλουντίας (Πλουτοχώρι). Η οινοποιητική μονάδα <<Υιοί Ι. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΙ Ο.Ε.>> ιδρύθηκε πριν είκοσι χρόνια και συνεχώς εξελίσσεται και αναπτύσσεται έχοντας ως τελικό στόχο, στο άμεσο μέλλον, την τυποποίηση, την εμφιάλωση και την καθιέρωση στην αγορά των λευκών, ροζέ και ερυθρών ξηρών οίνων ποιότητας που ήδη παράγει. Οι εικόνες που ακολουθούν προέρχονται από αυτό

Εικ.2.19 Κλειστή δεξαμενή ζύμωσης ερυθρού οίνου και πνευματικό πιεστήριο

Εικ.2.20 Σταφυλοδόχος

Εικ.2.21 Πνευματικό πιεστήριο

Εικ.2.22 Δεξαμενές ανοξείδωτου χάλυβα

Εικ.2.23 κοχλιομεταφορείς στέμφυλων

Εικ.2.24 οινοποιητής

Εικ.2.25 θλιπτήρας- σπαστήρας- αποραγιστήρας

Εικ.2.26 Αποστακτήριο(λέβητας και δεξαμενές αποθήκευσης)

Εικ.2.27 Αποραγιστήρας και αντλία σταφυλοπολτού

2.3.4. Σταφίδες

Τα παλαιότερα χρόνια στο δήμο μας η καλλιέργεια της σταφίδας ήταν αρκετά διαδεδομένη ύστερα όμως από τις επιδοτήσεις που δόθηκαν στους αγρότες για να κόψουν τις σταφίδες οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις είναι πολύ μικρότερες. Η κυριότερη ποικιλία που χρησιμοποιείται είναι η κορινθιακή.

Εικ.2.28 Καλλιέργεια σταφίδας

Το κλάδεμα της κορινθιακής σταφίδας γίνεται από τα μέσα Ιανουαρίου μέχρι τα μέσα Μαρτίου. Ο τρόπος κλαδέματος γίνεται με ειδικά ψαλίδια με τα οποία αφαιρούν τους βλαστούς του προηγούμενου έτους. Σε κάθε βάση του παλαιού βλαστού αφήνουν 3 οφθαλμούς (μάτια) για να έχουμε ανθοφορία το επόμενο έτος. Στη συνέχεια οι κομμένοι βλαστοί συλλέγονται απομακρύνονται από την καλλιέργεια και συνιστάται να καίγονται.

Μια άλλη πολύ σημαντική καλλιεργητική φροντίδα στην κορινθιακή σταφίδα είναι το χαράκι. Κατά τα παλαιότερα χρόνια γινόταν μ' ένα ειδικό μαχαίρι με το οποίο όταν το άνθος του σταφυλιού τινάζοταν (περίπου τον Μάιο) αφαιρούσαν από τον κορμό της αμπέλου ένα περιμετρικό κομμάτι φλοιού (δαχτυλίδι) το οποίο βοηθούσε στο να γίνει πιο μεγάλος ο καρπός. Σήμερα όμως επειδή αυτή η διαδικασία ήταν χρονοβόρα και με αυξημένο κόστος γίνεται ένας ψεκασμός στο ίδιο στάδιο (όταν το άνθος τιναχτεί) με χημικά φάρμακα PERELEX ΚΑΙ ορμόνες.

Όταν δέσουν τα σταφύλια μια άλλη καλλιεργητική φροντίδα είναι το κορφολόγημα κατά το οποίο κόβουμε την κορυφή των βλαστών για να πηγαίνουν περισσότερα θρεπτικά στοιχεία στο σταφύλι και να έχουμε καλύτερο αερισμό και έτσι λιγότερες ασθένειες.

Μέσα Αυγούστου ξεκινάει η συγκομιδή της σταφίδας η οποία γίνεται με τα χέρια και για να μην έχουμε τραυματισμό του καρπού με την βοήθεια ενός μαχαριού. Η συλλογή γίνεται μέσα σε ειδικά κιβώτια (τρυγοκόφινα) με τα οποία μεταφέρεται στ' αλώνια όπου απλώνεται με τα χέρια για να γίνει η αποξήρανση της. Τα αλώνια είναι μικρές κατασκευές σαν θερμοκήπια τα οποία καλύπτονται από πλαστικό νάιλον και στη κάτω επιφάνεια έχει ειδικό μαύρο δίχτυ πάνω στο οποίο τοποθετούνται τα σταφύλια). Η παραμονή της σταφίδας σ' αυτά για την αποξήρανση της είναι

περίπου 2 βδομάδες και εξαρτάται από τις θερμοκρασίες. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα την ανακατεύουμε με πλαστικά γράβαλα για να έχουμε ομοιόμορφη αποξήρανση. Αφού αποξηρανθεί την τρίβουμε με τα χέρια και την περνάμε από μια μηχανή (μάκενα) η οποία με την βοήθεια του αέρα απομακρύνει τις ξένες ύλες.

Παλαιότερα η εμπορία της γινόταν από τον Αυτόνομο Σταφιδικό Οργανισμό (Α.Σ.Ο). Σήμερα γίνεται από τις συνεταιριστικές οργανώσεις και το ελεύθερο εμπόριο.

Εικ.2.29 Αλώνια

Εικ.2.30 Αλώνια

2.4. Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ

2.4.1. Γενικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας

Στο δήμο Σκιλούντος καλλιεργείται σε αρκετά μεγάλη έκταση στα πεδινά δημοτικά διαμερίσματα.

Πίνακας:2.8 Η καλλιέργεια βάμβακος στο Δήμο Σκιλούντος

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ΣΤΡ.)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΟΥ ΣΥΓΚΟΜΙΣΘΗΚΕ (τόνοι)
Καλλίκωμο	2700	1550
Ράχες	800	320
Κάτω Σαμικό	1800	810

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ν.Ηλείας

Οι κυριότερες ποικιλίες που χρησιμοποιούνται είναι η Φλώρα και Σέλια οι οποίες έχουν μικρό βιολογικό κύκλο.

Εικ.2.31 φυτό βαμβακιού

Εικ.2.32 Καλλιέργεια βαμβακιού

Εικ.2.33 Ανθισμένο φυτό βαμβακιού

2.4.2. Καλλιεργητικές φροντίδες

Όργωμα

Το όργωμα γίνεται το φθινόπωρο και πετυχαίνουμε καταστροφή των ζιζανίων, καταστροφή των υπολειμμάτων της προηγούμενης καλλιέργειας. Το βάθος του οργώματος γίνεται στα 20 με 30 εκ.

Φρεζάρισμα

Γίνεται λίγο πριν την σπορά για καταστροφή των ζιζανίων ψιλοχωματισμό του εδάφους και ισοπέδωση του εδάφους από το φθινοπωρινό όργωμα.

Σπορά

Η σπορά γίνεται με σπαρτικές μηχανές και διακρίνεται σε πρόιμη και σε όσιμη. Η πρόιμη σπορά γίνεται από 20 Απρίλη μέχρι 5 Μάη και η όσιμη από 5 Μάη μέχρι 5 Ιουνίου. Η ποσότητα σπόρου ανά στρέμμα κυμαίνεται από 1,8 μέχρι 3 kgs. Ο κυριότερος λόγος που γίνεται η πρόιμη και η

όψιμη σπορά είναι ο αριθμός των αρδεύσεων που θα γίνουν στην καλλιέργεια (στην πρόιμη σπορά έχουμε μικρότερο αριθμό αρδεύσεων απ'ότι στην όψιμη). Επίσης σημαντικός λόγος είναι η αποφυγή ορισμένων ζιζανίων. Ο βιολογικός κύκλος εξαρτάται από την ποικιλία και διαρκεί από 130 έως 170 ημέρες

Σκάλισμα

Γίνεται ένα μήνα μετά την σπορά και όταν τα φυτά έχουν αποκτήσει 15 με 20 πόντους. Με το σκάλισμα πετυχαίναμε καταστροφή των ζιζανίων και καλύτερο αερισμό των φυτών.

Άρδευση

Επειδή στον δήμο αλλά και στο Νομό γενικότερα ο αριθμός των βροχοπτώσεων είναι αρκετά μεγάλος τον χειμώνα, μετά την σπορά κάνουν μια το πολύ δυο αρδεύσεις ώστε να έχουν ομοιόμορφο και γρήγορο φύτευμα. Το κρίσιμότερο στάδιο όπου χρειάζεται το βαμβακόφυτο καλή άρδευση είναι όταν αρχίζει ν'ανθίζει. Οι κυριότεροι τρόποι άρδευσης είναι η άρδευση με τεχνητή βροχή και η άρδευση με πύραυλο(κανόνι). Παλαιότερα γινόταν άρδευση με αυλάκια αλλά αυτός ο τρόπος έχει εγκαταλειφθεί πλέον γιατί ήθελε τον καλλιεργητή περισσότερες ώρες στο χωράφι.

Εικ.2.34 σκαλιστικό μηχανήμα

Εικ.2.35 Άρδευση βαμβακιού με κανόνι

Ζιζανιοκτονία

Η καταπολέμηση των ζιζανίων γίνεται πριν την σπορά με μηχανικά μέσα(φρεζάρισμα,όργωμα). Μετά την σπορά και πριν το φύτευμα του βαμβακόφυτου κάνουμε χημική καταπολέμηση των ζιζανίων με προφυτρωτικά ζιζανιοκτόνα. Τα κυριότερα ζιζανιοκτόνα που χρησιμοποιούνται είναι το STOP το GEZAGARD και το COBEX τα οποία καταπολεμούν πλατύφυλλα και στενόφυλλα ζιζάνια. Μετά το φύτευμα της καλλιέργειας η χημική καταπολέμηση είναι κάπως περιορισμένη γιατί γίνεται καταπολέμηση μόνο των στενόφυλλων ζιζανίων. Τα κυριότερα μεταφυτρωτικά ζιζανιοκτόνα που χρησιμοποιούνται στην περιοχή μας είναι το TARGA και το FUSILLUDE . Εκτός από τα μεταφυτρωτικά ζιζανιοκτόνα η καταστροφή των ζιζανίων γίνεται με σκάλισμα (με το χέρι ή μηχανικά). Κυριότερα ζιζάνια που συναντάμε είναι από τα πλατύφυλλα η

αγριοτοματιά , η λουβουδιά, το βλήτο και η αγριοβαμβακιά. Από τα στενόφυλλα είναι ο βέλιουρας, η αγριάδα και η μουχρίτσα.

Λίπανση

Γίνεται βασική λίπανση με 20-10-10 ή 12-12-12. Ένα μήνα μετά την σπορά γίνεται συμπληρωματική λίπανση με Νιτρική και θειική αμμωνία.

2.4.3.Συγκομιδή

Γίνεται όταν συμπληρώσει τον βιολογικό του κύκλο με βαμβακοσυλλεκτικές μηχανές. Πριν την συγκομιδή γίνεται αποφύλλωση για να μπορέσουμε να πάρουμε όσο το δυνατόν καλύτερη ποιότητα βαμβακιού. Η αποφύλλωση πετυχαίνεται με ψεκασμό όταν έχει ανοίξει το 50% των καρυδιών. Τα αποφυλλωτικά που χρησιμοποιούνται είναι το DEF και το FINISH μερικοί καλλιεργητές χρησιμοποιούν και το GRAMOXONE το οποίο (καίει) τα φύλλα. Το βαμβάκι που συλλέγεται στέλνεται στα εκκοκιστήρια του Μεσολογγίου της Λιβαδειάς και της Πρέβεζας.

Εικ. 2.36 χημική ζιζανιοκτονία

Εικ. 2.37 Συγκομιδή βαμβακιού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

3.1.ΓΕΝΙΚΑ

Η παραγωγή μιας καλλιέργειας σε ποσότητα αλλά και σε ποιότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εχθρών και των ασθενειών της. Η καταπολέμηση των εχθρών και ασθενειών στηρίζεται κυρίως: α) στη χρησιμοποίηση ανθεκτικών ποικιλιών, β) στη βιολογική καταπολέμηση, γ) στην εφαρμογή κατάλληλων καλλιεργητικών μέτρων και δ) στη χημική καταπολέμηση, η οποία είναι και η πιο δραστική αλλά και πιο ζημιογόνα για το περιβάλλον, γι' αυτό πρέπει να χρησιμοποιείται με σύνεση.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα περιγράψουμε τους κυριότερους εχθρούς και ασθένειες που προσβάλλουν τις καλλιέργειες της ελιάς, της πορτοκαλιάς, της αμπέλου και του βαμβακιού στο δήμο Σκιλλούντος και τους τρόπους με τους οποίους οι παραγωγοί προστατεύουν τις καλλιέργειές τους..

Τα χημικά σκευάσματα τα οποία χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση των εχθρών και των ασθενειών διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή ακόμα και από παραγωγό σε παραγωγό αυτό οφείλεται στην συνεργασία των γεωπόνων με τις εταιρίες φυτοφαρμάκων. Στο κεφαλαίο που ακολουθεί τα φυτοφάρμακα που αναφέρονται είναι αυτά τα οποία χρησιμοποιούνται από το μεγαλύτερο ποσοστό των γεωργών.

3.2. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ

3.2.1. Αντιμετώπιση ζωικών εχθρών

Οι κυριότεροι εχθροί της ελιάς στην περιοχή είναι ο Δάκος, Πυρηνотρήτης, το Λεκάνιο και η Βαμβακάδα.

(α) Δάκος της Ελιάς (*Bactocera oleae* – Diptera, Tephritidae)

Βιολογία-ζημιές. Έχει 3-4 γενεές το χρόνο στις πιο πολλές περιοχές της χώρας μας. Ανάλογα με την κλιματολογικές συνθήκες κάθε περιοχής, διαχειμάζει ως ενήλικο σε προφυλαγμένες θέσεις ή ως νύμφη στο έδαφος. Σε περιοχές με ήπιο χειμώνα όταν υπάρχει στα δένδρα κατάλληλος καρπός, είναι δυνατόν να συνυπάρχουν στον ελαιώνα όλα τα στάδια του εντόμου, σπάνια όμως το αυγό. Όταν ο καρπός πλησιάζει στο τελικό του μέγεθος και γίνεται τόσο μαλακός ώστε να μπορεί να τον τρυπήσει ο ωοθέτης του θηλυκού, αρχίζει η ωοτοκία, συνήθως αρχές Ιουλίου. Το θηλυκό αφού ανοίξει με τον ωοθέτη του την οπή ωοτοκίας, εισάγει το αυγό στο μεσοκάρπιο της ελιάς. Κατά κανόνα εισάγει ένα αυγό ανά καρπό της ελιάς, σε περιπτώσεις όμως πολύ πυκνού πληθυσμού ή λίγων καρπών παρατηρούνται περισσότερες από μια ωοθεσίες ανά καρπό. Τα ενήλικα είναι σχετικά μακρόβια και η ωοτοκία από θηλυκά της ίδιας ή διαφορετικών γενεών συνεχίζεται για εβδομάδες ή και μήνες, ώσπου η πτώση της θερμοκρασίας στα τέλη του φθινοπώρου θα αναστείλει την ωοτοκία. Η προνύμφη εισέρχεται με στοά στο μεσοκάρπιο της ελιάς και όταν συμπληρώσει την ανάπτυξη της νυμφώνεται μέσα στον καρπό του καλοκαιρινούς μήνες ενώ το φθινόπωρο και τον χειμώνα στο έδαφος σε μικρό βάθος.

Φαίνεται ότι το εάν ή όχι θα εγκαταλείψει τον καρπό για να νυμφωθεί στο έδαφος εξαρτάται από την κατάσταση ωριμότητας του καρπού. Η αναπτυγμένη προνύμφη συνήθως εγκαταλείπει τον καρπό και νυμφώνεται στο έδαφος όταν ο καρπός έχει προχωρήσει στην ωρίμανση του (έχει λαδώσει). Ο βιολογικός κύκλος του δάκου με ευνοϊκές συνθήκες μπορεί να συμπληρωθεί μέσα σε ένα μήνα. Ο πληθυσμός του δάκου αυξάνει ιδιαίτερα το φθινόπωρο λόγω του συνδυασμού αυξανόμενης υγρασίας και θερμοκρασίας, ενώ οι υψηλές θερμοκρασίες του θέρους και η χαμηλή υγρασία δεν ευνοούν τον δάκο.

Η ανάπτυξη του δάκου είναι ευνοϊκότερη όταν η ημερήσια θερμοκρασία δεν υπερβαίνει τους 24 και η καλύτερη τους 9 σε αντίθετη περίπτωση αναστέλλεται ανάπτυξη των προνυμφών. Εάν η θερμοκρασία είναι υψηλή των 34 τότε θανατώνονται οι προνύμφες και τα αυγά. Μαζικές προσβολές παρατηρούνται όταν η υγρασία και η θερμοκρασία είναι σε ιδανικά επίπεδα για τον δάκο. Όταν η προσβολή είναι μεγάλη οι καρποί της ελιάς είναι μεγαλύτεροι σε μέγεθος, επειδή η υγρασία έχει προκαλέσει εκροή μελιτώματος στα ελαιόδενδρα με το οποίο διατρέφεται τα έντομα του δάκου.

Στον δήμο μας παρατηρείται στις ορεινές περιοχές η προσβολή από δάκο να είναι μικρότερη από τις ημιορεινές και κυρίως τις πεδινές περιοχές, γιατί οι περιοχές με μεγάλο υψόμετρο έχουν λιγότερη υγρασία και περιορισμένη βλαστική ανάπτυξη και η ωρίμανση του ελαιοκάρπου γίνεται οψιμότερη οπότε η ανάπτυξη των εντόμων του δάκου δεν ευνοείται.

Ο δάκος είναι ένα από τους πιο σοβαρούς εχθρούς τις ελιάς, οι ζημιές που προκαλεί είναι η ποσοτική και ποιοτική υποβάθμιση της παραγωγής. Ποσοτική γιατί με την προσβολή έχουμε καρπόπτωση και μείωση της παραγωγής, ενώ ποιοτική υποβαθμίζει έχουμε από τους προσβεβλημένους καρπούς που δεν έχουν εμπορική αξία για νωπή κατανάλωση και το λάδι έχει υψηλή οξύτητα με αποτέλεσμα την μείωση τις ποιότητας και τιμής του.

Εικ.3.1 προσβολή από δάκο

Ακμαία (ωοτοκία)

Προνύμφη σε καρπό

Σοβαρή προσβολή

Καταπολέμηση

Η καταπολέμηση του δάκου γίνεται υπό την αιγίδα του Υπουργείου Γεωργικής ανάπτυξης και τροφίμων και εφαρμόζεται από τις διευθύνσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων όλης της Ελλάδος. Την τελευταία δεκαετία έχει σταματήσει η από αέρος καταπολέμηση του δάκου μετά από εντολή της ευρωπαϊκής ένωσης η οποία θεώρησε ότι μαζί με το δάκο γινόταν θανάτωση ωφέλιμων εντόμων και πτηνών. Η καταπολέμηση γίνεται από επίγεια συνεργεία τα οποία αποτελούνται από έναν εργολάβο ο οποίος έχει αναλάβει μια γεωγραφική περιφέρεια οριζόμενη από αριθμών δέντρων η χωριών και το συνεργείο που αποτελείται από οδηγούς τρακτέρ και ψεκαστές. Ο χρησιμοποιούμενος ψεκασμός ονομάζεται δολωματικός διότι χρησιμοποιείται διάλυμα πρωτεϊνικής πρωτεΐνης υδατοδιαλυτής και οργανοφωσφορικού φαρμάκου.

Η μέθοδος καταπολέμησης του δάκου που ακολουθείται είναι αναλυτικά η εξής:

Σε κάθε χωριό ορίζεται ένας παραγωγός ως παγιδοθέτης. Παγιδοθέτης είναι ο άνθρωπος που είναι υπεύθυνος για την τοποθέτηση των παγίδων οι οποίες περιέχουν διάλυμα φωσφορικής ή θειϊκής αμμωνίας 3% και αλλάζονται κάθε 5 μέρες. Ο παγιδοθέτης οφείλει να τοποθετήσει σε σωστά σημεία τις παγίδες (στο κέντρο του δέντρου χωρίς να τις βλέπει ο ήλιος, ψηλά κ βόρεια πλευρά του δέντρου) να μετρήσει τους δάκους που σύλλαβε η παγίδα τις προβλεπόμενες ημέρες και να ενημερώσει γραπτά και προφορικά όσο το δυνατόν πιο σύντομα τον γεωπόνο τομεάρχη. Ο τομεάρχης Γεωπόνος είναι

υπεύθυνος για τον έλεγχο της εργασίας του παγιδοθέτη και τον έλεγχο της εργασίας του συνεργείου ψεκασμού. Στο συνεργείο υπάρχει ο επιβλέπων που ορίζεται από το Υπουργείο Γεωργίας που δουλειά του είναι να επιβλέπει τον τρόπο ψεκασμού. Λόγω του ότι παίζει σημαντικό ρόλο ο ανθρώπινος παράγοντας τις περισσότερες φορές δεν γίνονται σωστά οι ψεκασμοί.

Τα σκευάσματα (εντομοκτόνα, ελκυστικά) που χρησιμοποιούνται είναι διαφορετικά ανάλογα με την εποχή. Ο 1^{ος} ψεκασμός που είναι γενικός σε όλο τον Νομό πραγματοποιείται αρχές Ιουλίου. Σε κάθε βυτίο των 500 κιλών χρησιμοποιείται 1.5 lt του εντομοκτόνου FASTAC και 12 κιλά πρωτεΐνη εντομέλα (EDOMELA). Με την ποσότητα αυτή ψεκάζονται περίπου 1500 δέντρα (0,3 lt ανά δένδρο). Το ψεκαστικό δόλωμα κατευθύνεται στο κέντρο της κόμης. Ψεκάζονται 1 στα 2 ελαιόδεντρα με ψεκασμό μέσου όγκου. Έτσι, κάθε βυτίο καλύπτει 3.000 δέντρα.

Ο 2^{ος} ψεκασμός γίνεται τέλος Αυγούστου με το εντομοκτόνο Lebaycid (3 lt σε βυτίο 500 lt) και πρωτεΐνη ντάκουσ μπέιτ (15 kg σε βυτίο 500 lt). Οι ψεκασμοί που γίνονται μετά την 1^η Σεπτεμβρίου γίνεται με άλλο φάρμακο Rogor το οποίο είναι υδατοδιαλυτό με αποτέλεσμα κατά την διάρκεια της έκθλιψης του ελαιοκάρπου να απομακρύνεται τελείως από το ελαιόλαδο. Ο τελευταίος ψεκασμός από την Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης πραγματοποιείται το τέλος Οκτωβρίου με το φάρμακο Rogor. Ενδιάμεσοι τοπικοί ψεκασμοί γίνονται ανάλογα με τη διακύμανση του πληθυσμού του δάκου κατά περιοχές.

Μετά τον τελευταίο ψεκασμό - εφόσον υπάρξει ανάγκη και ανάλογα με το χρόνο συγκομιδής - ο κάθε παραγωγός μπορεί να κάνει ένα ακόμη ψεκασμό. Όμως ο ψεκασμός αυτός δεν πρέπει να πραγματοποιείται σε διάστημα 30 ημερών από την συλλογή. Η Διεύθυνση Αγροτικής ανάπτυξης με τους γεωπόνους τομέαρχες πραγματοποιούν Νοέμβριο- Δεκέμβριο δειγματοληπτικούς ελέγχους στα ελαιοτριβεία του Νομού για υπολείμματα φυτοφαρμάκων.

Η αποτελεσματικότητα της δακοκτονίας επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες ο βασικότερος ο ανθρώπινος (παγιδοθέτης, παραγωγός, ψεκαστής) τα μετεωρολογικά δεδομένα καθώς και οι ειδικές συνθήκες του εκάστοτε ελαιώνα (τοποθεσία, ποικιλία).

Στο δήμο Σκίλλουντος η δακοκτονία για το έτος 2006 πραγματοποιείται στα χωριά Ράχες, Ανω Σαμικό, Βρίνα, Κρέστενα, Σκίλλουντία, Φρίζα, Πλουτοχώρι, Καλυβάκια, Διάσελλα.

Εικ.3.2.Δακοπαγίδες Mc Phail πάνω σε ελιές

Εικ.3.3 Δακοσυλλήψεις

Εικ. 3.4.Βαρέλι με πρωτεΐνη εντομέλα

Εικ. 3.5.Βαρέλι με πρωτεΐνη ντάκους μπεϊτ

Εικ.3.6.Εντομοκτόνο Lebaycid

Εικ.3.7 Προετοιμασία για δολωματικό ψεκασμό.

Εικ.3.8 Ψεκασμός

(β) Πυρηνοτρήτης ελιάς (*Prays oleae* Bern – Lepidoptera, Hyponomeutidae)

Βιολογία-ζημιές. Έχει 3 γενεές το χρόνο. Η πρώτη γενεά εξελίσσεται στα άνθη της ελιάς και λέγεται ανθόβια γενεά όπου η ωοτοκία της αρχίζει όταν τα άνθη είναι ακόμη κλειστά και πράσινα (Απρίλιο μήνα). Το θηλυκό ωοτοκεί 300-400 αυγά, επάνω στον κάλυκα των κλειστών ανθέων. Η ικανότητα ωοτοκίας των θηλυκών εξαρτάται από τη διατροφή του εντόμου και τις συνθήκες περιβάλλοντος. Η προνύμφη εισέρχεται στο κλειστό ανθός και τρέφεται με τα ανθικά όργανα και αφού εξαντληθούν αυτά ανοίγει οπή εξόδου και προσβάλλει άλλο κλειστό ανθός. Με το τέλος της ανθοφορίας συμπίπτει και η νύμφωση του εντόμου.

Η δεύτερη γενεά εμφανίζεται κατά το δέσιμο του καρπού. Οι πρώτες ωοτοκίες γίνονται στα μικρά καρπίδια και κυρίως στον κάλυκα τον μήνα Ιούνιο. Οι νεαρές προνύμφες εισέρχονται στο καρπό που κόβουν τα ηθμώδη αγγεία που μεταφέρονται τα θρεπτικά και έχουμε καρπόπτωση. Η γενεά αυτή λέγεται καρπόβια.

Η τρίτη γενεά εμφανίζεται όταν από τις νύμφες τις καρπόβιας γενεάς βγουν τα ακμαία τον μήνα Οκτώβριο και ωοτοκίσουν στα φύλλα τις ελιάς. Με την εκκόλαψη των αυγών η προνύμφες θα εισέλθουν στο παρέγχυμα των φύλλων τις ελιάς όπου σχηματίζει στοές διαφόρων σχημάτων . Η γενεά αυτή λέγεται φυλλόβια. Οι προνύμφες δραστηριοποιούνται στο τέλος του χειμώνα και προσβάλουν και τις κορυφές των νέων βλαστών (δρα ως βλαστορύκτης). Νυμφώνεται τον Μάρτιο μήνα και τα ακμαία εμφανίζονται τον Απρίλιο που θα ωοτοκίσουν στα κλειστά άνθη. Ο βιολογικός κύκλος του πυρηνοτρήτη μπορεί να προκαλέσει μικρές ή μεγάλες ζημιές στα άνθη, ανάλογα με το μέγεθος της ανθοφορίας που έχει το κάθε δέντρο. Σημαντικότερες είναι και η ζημιές στον καρπό που γίνονται κατά την διάρκεια της καρπόδεσης. Ιδιαίτερη σημασία για την επιβίωση και εξέλιξη του εντόμου έχουν οι κλιματολογικές συνθήκες. Με ξηροθερμικές συνθήκες τα αυγά αφυδατώνονται και νεκρώνονται.

Εικ.3.9 πυρηνοτρήτης

Καταπολέμηση

Η καταπολέμηση αφορά κυρίως την καρπόβια γενεά. Γίνεται ένας ψεκάσμος στις αρχές Ιουνίου (περίπου ένα μήνα μετά την πλήρη άνθηση) . Τα χημικά σκευάσματα τα οποία χρησιμοποιούνται στην περιοχή είναι το Decis, Ultracid, Fastac και Mazeus.

(γ) Λεκάνιο της ελιάς (*Saisestia oleae* Olivier – Homoptera, Coccidae)

Βιολογία-Ζημιές. Το λεκάνιο διαχειμάζει σε διαφορετικά στάδια ανάπτυξης τις περισσότερες φορές σαν τέλειο θηλυκό αλλά μερικές φορές στο στάδιο της νεανίς. Λόγω του τρόπου διαχείμασης η ανάπτυξη και η ωοτοκία πραγματοποιείται κλιμακωτά. Μεταξύ τέλος Απριλίου και αρχές Μαΐου έχει ολοκληρωθεί η ανάπτυξη των θηλυκών (τέλεια φυτά) αρχίζει η εναπόθεση των αυγών (παρθενογενετικώς) όταν τελειώσει η ωοτοκία το θηλυκό πεθαίνει. Εντός του Ιουλίου γίνεται ανάπτυξη η διάρκεια της επώασης των αυγών διαρκεί 1-3 βδομάδες. Όταν βγαίνουν οι νεανίδες καθλώνονται στην κάτω επιφάνεια των φύλλων και μυζούν χυμούς τα θηλυκά ωοτοκούν στις προφυλαγμένες τοποθεσίες μέχρι Δεκέμβριο τα αυγά δεν επιζούν.

Επιβλαβέστερο κοκκειδές για την ελιά που απομυζεί τους χυμούς με αποτέλεσμα την εξασθένηση των δέντρων, την ελάττωση της βλάστησης καθώς και την μείωση της παραγωγής. Η έκκριση μελιτωδών ουσιών υποβοηθά την διατροφή του ακμαίου δάκου και αποτελεί υπόστρωμα για την καπνιά η οποία καλύπτει τα δέντρα.

Καταπολέμηση

. Ο αποτελεσματικός έλεγχος του λεκανίου εξασφαλίζεται μόνο από την συντονισμένη δράση της φύσης και του ελαιοκαλλιεργητή. Το λεκάνιο έχει αρκετούς φυσικούς εχθρούς αρπακτικά και παρασιτικά έντομα όπου βοηθούν στον έλεγχο και μείωση του πληθυσμού. Παράσιτα υμενόπτερα των νυμφών 2^{ης} και 3^{ης} ηλικίας είναι τα *Metaphycus flavus*, *Metaphycus helvolus*, *Coccophagus pylchellus*. Τα αρπακτικά το υμενόπτερο ωοφάγο *Scutellista cyanea*, και τα κολεόπτερα *Chilocorus bipustulatus*, *Adalia sp.*

Μετά την απαγόρευση των αεροψεκασμών του δάκου, έχουν αυξηθεί οι πληθυσμοί των φυσικών εχθρών του εντόμου. Επίσης αύξηση των φυσικών εχθρών μπορεί να επιτευχθεί με την μέθοδο ακαλλιέργητων λωρίδων κάτω από τα ελαιόδεντρα και τη δημιουργία φρακτών.

Το λεκάνιο προσβάλλει τα ελαιόδεντρα σε περιοχές με υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία, σε ζωνρά δέντρα με πυκνό φύλλωμα, σε αρδευόμενους ελαιώνες, και όταν τα κλαδέματα δεν είναι σωστά. Έτσι θα πρέπει η εγκατάσταση ενός νέου ελαιώνα να μην γίνεται σε περιοχές με υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία, μετρία άρδευση αν υπάρχει, και ιδιαίτερα το κλάδεμα να γίνεται κάθε χρόνο ώστε το εσωτερικό της κόμης του δέντρου να αερίζεται και να λιάζεται επαρκώς. Τα προσβεβλημένα κλαδιά που αφαιρούνται να καταστρέφονται .

Για χημική καταπολέμηση χρησιμοποιούνται διάφορα σκευάσματα όπως θερινός πολτός, μεθινταθείο και τσεστάκ. Στην περιοχή μας η καταπολέμηση δεν είναι εκτεταμένη είτε γιατί οι

ψεκασμοί κατά του πυρηνοτρήτη και ρυγχίτη επιδρούν και κατά του λεκανίου, είτε γιατί η προσβολή δεν γίνεται έγκαιρα αντιληπτή.

Εικ. 3.10 προσβολές από λεκάνιο

(δ) Βαμβακάδα της ελιάς (*Erythyllura olivina* – Homoptera, Psyllidae)

Βιολογία-ζημιές. Το έντομο διαχειμάζει στο στάδιο του ακμαίου. Τα θηλυκά αρχίζουν την ωοτοκία τον Μάρτιο με Απρίλιο μαζί με την έναρξη βλαστήσεως της ελιάς. Τα αυγά τοποθετούνται στις κορυφές των κλαδίσκων ή ανάμεσα στα νεαρά φύλλα της ελιάς. Η δεύτερη γενεά αναπτύσσεται στις ανθοταξίες, η ωοτοκία γίνεται όταν τα άνθη είναι κλειστά. Τα ακμαία αυτά ακινητοποιούνται τους θερινούς μήνες και επαναδραστηριοποιούνται με την πτώση της θερμοκρασίας των Σεπτέμβριο, όπου θα εμφανισθεί η τρίτη γενεά. Το έντομο προσβάλλει τις ανθοταξίες και μπορεί σε έντονη προσβολή να προκαλέσει την πτώση τους. Οι ζημιές οφείλονται στη μύζηση των φυτικών χυμών και στις δευτερογενείς προσβολές από μύκητες (καπνιά) που αναπτύσσονται στα εκκρίματα του εντόμου.

Εικ.3.11 Προσβολές από βαμβακάδα (κάτω δεξιά: ακμαίο)

Καταπολέμηση

Για την πρόληψη της προσβολής βαμβακάδα είναι ανάγκη να εφαρμόζουμε κατάλληλο κλάδεμα ώστε τα δέντρα να έχουν κόμη αραιή και ανοιχτή. Οι νέες φυτεύσεις να γίνονται σε περιοχές χωρίς μεγάλες υγρασίες.

Στην περιοχή μας οι προσβολές περιορισμένες κυρίως λόγω των καλλιεργητικών φροντίδων και του ξηρού κλίματος. Όταν υπάρχει ανάγκη ψεκασμού οι γεωπόνοι της περιοχής συνιστούν επέμβαση με εντομοκτόνα που δεν είναι δραστικά για τα ωφέλιμα παράσιτα.

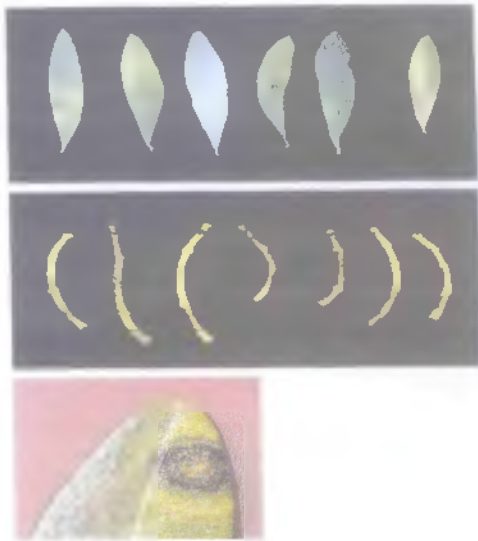
3.2.2.Αντιμετώπιση ασθενειών

Οι κυριότερες ασθένειες της ελιάς στην περιοχή είναι το κυκλοκόνιο και καπνιά.

α) Κυκλοκόνιο

Το κυκλοκόνιο που είναι γνωστό και σαν κηλίδωση των φύλλων της ελιάς ή μάτι παγωνιού, είναι ευρύτατα διαδεδομένη ασθένεια σε όλες τις ελαιοπαραγωγικές περιοχές των χωρών της Μεσογείου, στις Η.Π.Α, και τη Νότιο Αφρική. Η ασθένεια προκαλεί μεγάλη εξασθένηση των δένδρων και μείωση της παραγωγής μέχρι πλήρη ακαρπία. Η μείωση της παραγωγής οφείλεται στη μικρή ανθοφορία, την πτώση των ανθέων και ταξιανθιών και την πρόωρη καρπόπτωση. Σε ορισμένες περιοχές ιδίως πολύ υγρές όπως την Κέρκυρα, προκαλεί ζημιές που φθάνουν μέχρι και την εκμηδένιση της παραγωγής στους ελαιώνες που ενδημεί.

Η ασθένεια οφείλεται στον μύκητα *Spilocaea oleagina*, συν. *Cycloconium oleaginum* (Αδηλομύκητες). Προσβάλλει τα φύλλα, τους ποδίσκους των ανθέων, ταξιανθιών και καρπών και σπανιότερα τους καρπούς και τους τρυφερούς βλαστούς. Πάντως τα περισσότερο συχνά εμφανή συμπτώματα εκδηλώνονται στα φύλλα στα οποία προκαλούνται οι μεγαλύτερες ζημιές. Η ασθένεια στα φύλλα εκδηλώνεται με τον σχηματισμό τεφροκαστανών κηλίδων με ασαφή όρια και καπνώδη εμφάνιση. Στη συνέχεια οι κηλίδες γίνονται κυκλικές με διάμετρο 2-12mm, αποκτούν καστανόμαυρη περιφερειακή ζώνη και συχνά περιβάλλονται από μια χλωρωτική αλλοίωση. Οι κηλίδες είναι περισσότερο εμφανείς και εξελίσσονται γρήγορα την άνοιξη και νωρίς το καλοκαίρι. Κατά τις περιόδους αυτές έντονα προσβεβλημένα φύλλα πέφτουν και το δένδρο είναι δυνατόν να απογυμνωθεί τελειώς και πολλοί αποφυλλωθέντες κλαδίσκοι ξηραίνονται. Ο μεγαλύτερος αριθμός κηλίδων εμφανίζεται στα παλιότερα φύλλα και στα κατώτερα μέρη του δένδρου. Στους μίσχους των φύλλων και τους ποδίσκους των ανθέων, ταξιανθιών και καρπών οι κηλίδες είναι επιμήκειες και τεφροκαστανές. Αποτέλεσμα της προσβολής των ποδίσκων είναι η συρρίκνωση και πτώση των καρπών.

Εικ. 3.12 κυκλοκόνιο

Οι διάφορες ποικιλίες της ελιάς παρουσιάζουν διαφορετική ευπάθεια στο παθογόνο, έτσι οι ποικιλίες της Κέρκυρας, Λιανολιά, Αμφίσσης και χονδρολιά Αγρινίου θεωρούνται ευαίσθητες στην ασθένεια, ενώ η ποικιλία της Κωρωνέικης παρουσιάζει σχετική αντοχή.

Η καταπολέμηση της ασθένειας βασίζεται στην εκτέλεση προληπτικών καλλιεργητικών φροντίδων όπου υπάρχει έντονη προσβολή, συνιστάται ψεκασμός με βορδιγάλειο πολτό το φθινόπωρο και την άνοιξη.

β) Καπνιά

Η καπνιά ή μαυρίλα είναι μια συνηθισμένη ασθένεια της ελιάς, σε πολλές περιοχές της χώρας μας και άλλων χωρών στις οποίες καλλιεργείται η ελιά. Η καπνιά εγκαθίσταται και αναπτύσσεται πάνω στις μελιτώδεις εκκρίσεις, που παράγονται είτε από έντομα (λεκάνιο), είτε από τα φύλλα των ελαιοδένδρων (εικ.3.13). Οφείλεται στο μύκητα *Capnodium oleaeprhilum*.

Το χαρακτηριστικό σύμπτωμα της ασθένειας είναι το μαύρο επίχρισμα το οποίο αναπτύσσεται σταδιακά και καλύπτει τα φύλλα, τους βλαστούς, τους κλάδους, ακόμα και τους καρπούς. Τα συμπτώματα αυτά μπορεί να εκδηλωθούν σε τμήματα, μικρότερο ή μεγαλύτερο ενός ελαιοδένδρου, σε κάποια από τα δένδρα ενός ελαιώνα και σπανιότερα σε όλα τα δένδρα ενός ελαιώνα ή μιας περιοχής. Η ασθένεια παρεμποδίζει την ομαλή αναπνευστική λειτουργία του δένδρου καθώς και τη φωτοσυνθετική ικανότητα των φύλλων, σε περίπτωση έντονης προσβολής προκαλεί φυλλόπτωση, υποβάθμιση της ποιότητας του ελαιοκάρπου σε επιτραπέζιες ποικιλίες και μειώνει την

περιεκτικότητα σε ελαιόλαδο στις ελαιοποιήσιμες ποικιλίες. Αποτέλεσμα τις ασθενείας να δυσκολεύεται η συγκομιδή του ελαιοκάρπου, λόγω της μαύρης σκόνης που δημιουργείται από το ραβδισμό.

Συνήθως αντιμετωπίζεται με καταπολέμηση του λεκανίου. Αν υπάρχει προσβολή από την καπνία πάνω σε μελιτώδεις εκκρίσεις που παράγει το ίδιο το ελαιόδενδρο και όχι από λεκάνιο, ο παραγωγός θα εκτιμήσει την σοβαρότητα της προσβολής και επεμβαίνει με κατάλληλο κλάδεμα ή με χαλκούχα σκευάσματα.

Εικ. 3.13 καπνία

3.3.Η ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑΣ

3.3.1. Αντιμετώπιση ζωικών εχθρών

Οι κυριότεροι εχθροί της πορτοκαλιάς είναι η κόκκινη ψώρα, ο τετράνυχος και ο φυλλοκνίστης (φιδάκι).

(α) Κόκκινη ψώρα (*Aonidiella aurantii* –Homoptera, Diaspididae)

Καταστρέφει όχι μόνο τους καρπούς αλλά και το ίδιο το δέντρο. Η προσβολή του κορμού, των βραχιόνων και των φύλλων προκαλεί τοξικότητα λόγω των εκκρινόμενων από το έντομο ενζύμων των κυττάρων με αποτέλεσμα να έχουμε μια εξασθένηση και μια χλώρωση των βλαστών. Στους νεαρούς καρπούς παραμορφώνονται τα κύτταρα με αποτέλεσμα να σχηματίζονται αργότερα στην επιφάνεια του καρπού μικρές κρατηροειδές εσοχές και οι καρποί είναι ακατάλληλοι για εμπορία.

Με την πρόοδο της προσβολής δημιουργείται μια κρούστα επί των βλαστών και των καρπών που εμποδίζει την διαπνοή. Πολλές φορές η κρούστα είναι δύσκολο να απομακρυνθεί ακόμη και με το βούρτσισμα που υφίστανται οι καρποί στα συσκευαστήρια.

Καταπολέμηση

Για την καταπολέμηση της κόκκινης ψώρας οι καλλιεργητές της περιοχής ψεκάζουν με διάφορα χημικά σκευάσματα το πιο διαδεδομένο το Ντούρσμπαν.Ο πρώτος ψεκασμός γίνεται τον Μάιο και επαναλαμβάνεται αρχές Αυγούστου.

(β) Τετράνυχος (*Panonychus citri*)

Ο τετράνυχος συνήθως κιτρινίζει τα φύλλα λόγω απομύζησης χυμών από τα επιδερμικά κύτταρα των φύλλων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις πολλών καλλιεργητών πορτοκαλιών οι προσβολές δεν γίνονται έγκαιρα αντιληπτές, γι' αυτό οι επιμελείς παρακολουθούν τα δέντρα για προσβολή τετράνυχου κοιτάζοντας τα φύλλα με μεγεθυντικό φακό.

Καταπολέμηση

Η καταπολέμηση του τετράνυχου γίνεται με ψεκασμό με Mitigan την άνοιξη με τις πρώτες ζέστες που θα σκάσουν τα αυγά και επαναλαμβάνεται μετά από ένα μήνα.

Εικ.3.14 ψεκασμός σε πορτοκαλεώνα

(γ) Φυλλοκνίστης (Φιδάκι) (*Phyllocnistes citrella* -Lepidoptera, Gracillariidae)

Τα τελευταία 3-4 χρόνια έχει παρουσιαστεί στο δήμο ένας καινούριος ζωικός εχθρός για τις πορτοκαλιές, ο φυλλοκνίστης ή φυλλορύκτης (το λεγόμενο από τους καλλιεργητές φιδάκι), ο οποίος προσβάλλει τα νέα τρυφερά φύλλα, στα οποία κάνει στοές.

Καταπολέμηση

Σύμφωνα με τους καλλιεργητές επειδή στα μεγάλα δέντρα δεν έχει πρόβλημα αλλά στα μικρά αντιμετωπίζεται με χρήση εντομοκτόνων.

Εικ.3.15 προσβολή από Φυλλοκνίστη

Τα εσπεριδοειδή της περιοχής και ιδιαίτερα η πορτοκαλιά δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα από ασθένειες

3.4. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

3.4.1. Αντιμετώπιση ζωικών εχθρών

Ο κυριότερος εχθρός της αμπέλου στην περιοχή είναι η ευδεμίδα .

Σε πολλές περιοχές της χώρας οι αμπελοκαλλιεργητές αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα με την φυλλοξήρα η περιοχή του Δήμου Σκιλλούντος και γενικότερα ο νομός Ηλείας δεν αντιμετωπίζει τέτοιο πρόβλημα γιατί δεν έχει περάσει στα όρια του νομού.

(α) Ευδεμίδα (*Lobesia botrana*, Lepidoptera, Olethreutidae)

Βιολογία - Ζημιές

Διαχειμάζει με τη μορφή νύμφης συνήθως κάτω από τους ξερούς φλοιούς των πρέμων.

Γεννά αυγά πάνω στα κλειστά άνθη. Οι προνύμφες της πρώτης γενιάς ζημιώνουν τις προσβλημένες ανθοταξίες. Οι προνύμφες της δεύτερης γενιάς εμφανίζονται τέλη Ιουνίου και προσβάλλουν τα άγουρα σταφύλια. Οι προνύμφες της τρίτης γενιάς εμφανίζονται τον Αύγουστο και προκαλούν τις πιο σοβαρές ζημιές.

Στον δήμο μας υπάρχει σε μικρό ποσοστό επικινδυνότητα συναντάται κυρίως σε παραθαλάσσιες περιοχές με αυξημένη ατμοσφαιρική υγρασία (Κάτω Σαμικό).

Καταπολέμηση

Αντιμετωπίζεται με ψεκασμό με οργανοφωσφορικά ή πυρεθροειδή εντομοκτόνα (συνήθως σε συνδυασμό με τα ωϊδιοκτόνα ή περονοσπροκτόνα). Ο 1^{ος} ψεκασμός γίνεται 20 Μαΐου – 5 Ιουνίου , ο 2^{ος} ψεκασμός 25 Ιουνίου – 5 Ιουλίου και ο τρίτος ψεκασμός 20 Ιουλίου – 31 Ιουλίου.

Για καλύτερη καταπολέμηση στην ευδεμίδα κάνουμε έλεγχο συλλήψεων του εντόμου με παγίδες στα αμπελοτεμάχια και ανάλογα με την αύξηση του μεγέθους του πληθυσμού του εντόμου να επεμβαίνουμε με τα κατάλληλα σκευάσματα.

Εικ.3.16 α) προσβολή από ευδεμίδα

β) Παγίδα φερομόνης για ευδεμίδα

Σε βιολογικές καλλιέργειες αμπέλου η καταπολέμηση γίνεται με σκευάσμα *Bacillus thuringiensis* .

3.4.2. Αντιμετώπιση ασθενειών

Οι κυριότερες ασθένειες που προσβάλλουν την άμπελο: ο περονόσπορος, ο βοτρυτής, το ωίδιο και η ίσκα.

(α) Περονόσπορος

Οφείλεται στο ωομύκητα *Plasmopara viticola*. Ο μύκητας αυτός προσβάλλει όλα τα νέα όργανα του πρέμνου που είναι ακόμα πράσινα. Τα ξυλοποιημένα όργανα δεν προσβάλλονται. Στα φύλλα εμφανίζονται κυκλικές κηλίδες και πολλές φορές μπορεί να καταλάβουν μεγαλύτερη ή και ολόκληρη την επιφάνεια του φύλλου. Με υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία στην κάτω επιφάνεια του ελάσματος εμφανίζεται λευκό χνούδι. Οι βλαστοί προσβάλλονται όταν είναι τρυφεροί και με ιδιαίτερα βροχερό καιρό εμφανίζουν κυματοειδή παραμόρφωση. Τα άνθη αν προσβληθούν πριν ανθίσουν ατροφούν και πέφτουν. Στα σταφύλια εμφανίζεται με πλήρη αποξήρανση και πτώση των μικρών ραγών.

Εικ.3.17 προχωρημένο στάδιο προσβολής περονόσπορο

Εικ.3.18 προσβολή στο σταφύλι από περονόσπορο..

Καταπολέμηση

Η καταπολέμηση του περονόσπορου πραγματοποιείται με διασυστηματικά μυκητοκτόνα. Τον Μάιο στο στάδιο του μούρου (παραμονές άνθησης). Σ' αυτό το στάδιο υπάρχει ευαισθησία στον περονόσπορο. Όταν έχουμε συμβατική αμπελοκαλλιέργεια έχουμε την δυνατότητα να επέμβουμε με διασυστηματικά σκευάσματα μυκητοκτόνα όταν διαπιστώνουμε προσβολές της ασθένειας δρουν θεραπευτικά. Κυριότερα μυκητοκτόνα που χρησιμοποιούνται είναι το Mical και Ridomyl.

Αν κατά την βλαστική περίοδο είχαμε προσβολές περονόσπορου, αυτές μπορεί να συνεχίζονται σε όλη την διάρκεια της βλαστικής περιόδου επειδή ο μύκητας μπορεί να διαχειμάζει με την μορφή ωοσπορίων στα φύλλα που πέφτουν στο έδαφος μπορεί να δημιουργήσουν πρόβλημα την

επόμενη άνοιξη όταν τα ωσπόρια του υπό κατάλληλες συνθήκες εκβλάστησουν . Για τον λόγο αυτό κάνουμε ψεκασμό με χαλκό μετά τον τρύγο.

Στις βιολογικές καλλιέργειες που υπάρχουν στην περιοχή μας η καταπολέμηση γίνεται με προϊόντα υδροξειδίου του χαλκού (Coside, Fuguran), βορδιγάλειο πολτό και οξυχλωριούχο χαλκό.

Ο 1^{ος} ψεκασμός γίνεται όταν το μήκος βλαστού είναι 10 -15 cm. Επειδή οι καιρικές συνθήκες είναι επικίνδυνες για τις καλλιέργειες (υγρασία, βροχομετρικό ύψος, ατμοσφαιρική εδαφική υγρασία.) επαναλαμβάνουμε τον ψεκασμό. Τον Μάιο και Ιούνιο ραντίζουμε κάθε 8 -10 ημέρες με υδροξείδιο του χαλκού, και σταματάμε τους ψεκασμούς περίπου τέλος Ιουνίου αν βλέπουμε ότι οι προσβολές συνεχίζονται στην νέα βλάστηση τότε επαναλαμβάνουμε πάλι μέσα Ιουλίου.

(β) Βοτρύτης ή φαιά σήψη (κν σαπίλα)

Οφείλεται στο μύκητα *Botrytis cinera*. Ο μύκητας αυτός προσβάλλει τη βλάστηση και ιδιαίτερα τα σταφύλια. Στα φύλλα δημιουργεί κυκλικές ή ακανόνιστες κηλίδες, περιφερειακά στο έλασμα. Σε συνθήκες υψηλής ατμοσφαιρικής υγρασίας προσβάλλονται οι νεαροί βλαστοί ή μπορεί να νεκρωθούν τμήματα των ταξιανθιών.

Η πιο συνηθισμένη και σημαντική προσβολή είναι η σήψη ώριμων σταφυλιών, τα οποία σαπίζουν και καλύπτονται από πυκνή γκριζα εξάνθηση (μούχλα).

Εικ.3.19 προσβολή από βοτρύτη.

Καταπολέμηση

Η χημική καταπολέμηση του βοτρύτη δεν είναι εύκολη , η χρήση όμως των κατάλληλων μυκητοκτόνων περιορίζει σημαντικά τις ζημιές. Συνήθως γίνονται 3-4 ψεκασμοί , τα κυριότερα μυκητοκτόνα που χρησιμοποιούνται είναι: IPRDIONE, BONOMYL, THIRAM, CAPTAN

(γ) Ωίδιο

Οφείλεται στο μύκητα *Uncinula necator* Προσβάλλει όλα τα πράσινα φυτικά όργανα. Στα φύλλα εμφανίζονται αρχικά χλωρωτικές σελίδες και στη συνέχεια οι επάνω, κυρίως επιφάνειες του ελάσματος καλύπτονται από λευκό χνούδι. Τα προσβεβλημένα φύλλα παρουσιάζουν κυματισμούς στο έλασμα. Στα σταφύλια η προσβολή προκαλεί επιπλέον σχίσσιμο των ραγών. Στους βλαστούς δημιουργείται καστανός μεταχρωματισμός που παραμένει έντονος και μετά την ξυλοποίηση.

Η καταπολέμηση του γίνεται με κατάλληλα μυκητοκτόνα σκευάσματα. Κατά την άνθηση και ανάλογα με την ένταση της ασθένειας μπορούν να επαναλαμβάνονται κάθε 10-15 ημέρες.

Συνήθως γίνεται συνδυασμός με χαλκούχα για την καταπολέμηση ταυτόχρονα οΐδιου, περονόσπορου. Για το οΐδιο με βρέξιμο θείο και κάθε 15 μέρες τον Μάιο και Ιούνιο με σκόνη θειάφι.

Τα κυριότερα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση είναι: DINOCAP, MORESTAN BENOMYL TRIFORIN

Εικ.3.20 συμπτώματα προσβολών από οΐδιο

(ε) Ίσκα

Οφείλεται στους βασιδιομύκητες *Phellinus ignarius* και *Stereum hirsutum*. Είναι ασθένεια του ξύλου. Συνήθως προσβάλλει πρέμνα άνω των 10 ετών. Τα πρώτα συμπτώματα εμφανίζονται στα φύλλα αργά το καλοκαίρι (Αύγουστος) λόγω ανεπαρκούς τροφοδοσίας τους. Παρουσιάζεται στην αρχή μια περιφερειακή χλόρωση του ελάσματος η οποία εκτείνεται και μεταξύ των νεύρων, καταλήγοντας σε νεκρώσεις.

Η ασθένεια μπορεί να εμφανιστεί και με την μορφή αποπληξίας (ξαφνική ξήρανση των φύλλων μέσα σε λίγες ημέρες). Τα συμπτώματα οφείλονται σε αλλοίωση του ξύλου, το οποίο στο κέντρο του γίνεται λευκοκίτρινο μαλακό και σπογγώδες.

Καταπολέμηση

Αφορά κυρίως μέτρα πρόληψης.. Για την καταπολέμηση της προσβολής από ίσκα κλαδεύουμε τα προσβεβλημένα κλήματα και πάντα απολυμαίνουμε τα κλαδευτικά εργαλεία πριν πάμε σε υγιή. Αν δούμε 2 κλήματα προσβεβλημένα από ίσκα συνήθως τα ξεριζώνουμε για να μην επεκταθεί η προσβολή.

Εικ.3.21 Συμπτώματα προσβολής από ίσκα

3.5. ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ

3.5.1.Οι κυριότεροι εχθροί του βαμβακιού

Οι κυριότεροι εχθροί του βαμβακιού είναι το πράσινο σκουλήκι, το ρόδινο και ο τετράνυχος.

(α) Πράσινο σκουλήκι – *Heliothis armigera* (Lepidoptera)

Βιολογία

Διαχειμάζει στο στάδιο της νόμφης. Η έξοδος των ακμαίων αρχίζει από τις πρώτες ημέρες του Μαΐου. Ένα θηλυκό γεννάει περισσότερα από 1.000 αυγά, κυρίως στα αναπτυσσόμενα μέρη του φυτού. Προσβάλλει πολλές καλλιέργειες. Στο βαμβάκι παρουσιάζει συνήθως τρεις γενεές. Η πρώτη αναπτύσσεται τον Ιούνιο, η δεύτερη τέλος Ιουλίου και στο μεγαλύτερο μέρος του Αυγούστου και η τρίτη αργότερα. Η δεύτερη είναι η πιο επικίνδυνη έχει πολλούς φυσικούς εχθρούς που περιορίζουν τους πληθυσμούς του.

Εικ.3.22 πράσινο σκουλήκι

Ζημιές

Προσβάλλει όλα τα μέρη του βαμβακόφυτου. Η μικρή προνύμφη τρώει φύλλα μέχρι που βρει χτένι ή λουλούδι. Αργότερα προσβάλλει μόνο τα καρύδια. Τα χτένια πέφτουν ενώ στα καρύδια τρώει το περιεχόμενο. Αφήνει τα καρύδια μισοφαγωμένα και προσβάλλει άλλα. Τα μικρά καρύδια πέφτουν ενώ τα μεγαλύτερα σαπίζουν από προσβολές μυκήτων. Η ζημιά εξαρτάται από το στάδιο ανάπτυξης του φυτού όταν προσβάλλεται.

Καταπολέμηση

Τα οργώματα, δισκοσβαρνίσματα κλπ. χειμερινά ή ανοιξιάτικα, καταστρέφουν τις νύμφες του πράσινου σκουληκιού που βρίσκονται μέσα στο έδαφος.

Η χημική καταπολέμηση γίνεται στην περίοδο που δεν υπάρχουν καρύδια. Οι άσκοποι ψεκασμοί πρέπει να αποφεύγονται για να μη καταστρέφονται τα ωφέλιμα έντομα. Τα χημικά σκευάσματα που χρησιμοποιούνται στην περιοχή μας είναι το LAVI και το THIODAN, το οποίο χρησιμοποιείται και για την καταπολέμηση το ρόδινο σκουληκιού.

(β) Ρόδινο σκουλήκι (*Pectinophora gossypiella*, Lepidoptera)

Βιολογία

Διαχειμάζει στο στάδιο της προνύμφης μέσα σε αραιό βομβύκιο σε υπολείμματα καλλιέργειας στο έδαφος, σε υπολείμματα εκκόκκισης, όπου την Άνοιξη νυμφώνεται. Η έξοδος των ακμαίων αρχίζει το Μάιο. Το θηλυκό γεννάει 200-400 αυγά σε όλα τα μέρη του φυτού το σκουλήκι όταν συμπληρώσει την ανάπτυξή του πέφτει στο έδαφος και νυμφώνεται. έχει 3-4 γενεές. Η προσβολή στα καρύδια αρχίζει μετά τις 20 Ιουλίου. Το ρόδινο σκουλήκι επηρεάζεται πολύ από τις καιρικές συνθήκες του χειμώνα.

Εικ. 3.23 ρόδινο σκουλήκι

Ζημιές

Προσβάλλει τα χτένια και τα καρύδια. Τα χτένια πέφτουν ή εξελίσσονται σε λουλούδια που δεν ανοίγουν αλλά παίρνουν τη μορφή ροζέτας. Όταν τα φυτά αποκτήσουν καρύδια τότε προσβάλλει μόνο αυτά. Όταν μπει στο καρύδι, η νεαρή προνύμφη ανοίγει μικρή τρύπα που γρήγορα επουλώνεται. Η ζημιά στα καρύδια φαίνεται μόνο όταν ανοίξουν αυτοί. Οι σπόροι είναι φαγωμένοι. Μειώνεται η βλαστική ικανότητα του σπόρου, το μήκος και η αντοχή των ινών. Όταν το σκουλήκι συμπληρώσει την ανάπτυξή του, βγαίνει από το καρύδι ανοίγοντας τρύπα.

Καταπολέμηση

Γίνεται με καλλιεργητικά μέτρα, από τα οποία το πιο αποτελεσματικό είναι η καταστροφή των υπολειμμάτων της καλλιέργειας αμέσως μετά το τέλος της συγκομιδής και παράχωμα με όργωμα. Στο βαμβακόσπορο σποράς καταστρέφεται με απεντόμωση.

Χημική καταπολέμηση στο χωράφι αρχίζει όταν η προσβολή στα καρύδια είναι 10% και γίνεται ψεκασμός με το χημικό σκεύασμα THIODAN

(γ) Τετράνυχος – *Tetranychus cinnabarinus* (Ακάρεα, Tetranychidae)

Βιολογία

Εξειμωνιάζουν στα στάδια του αυγού και του θηλυκού σε ζιζάνια ή σε προφυλαγμένα μέρη. Το θηλυκό γεννάει 60-110 αυγά. Γενικά ζουν στην κάτω επιφάνεια των φύλλων έχουν 15 ή και περισσότερες γενεές και το καλοκαίρι η γενεά διαρκεί 7-8 ημέρες. Διαδίδονται με τους ανέμους, τα έντομα, τα ζώα κλπ ευνοούνται από ζεστό και ξερό καιρό.

Εικ.3.24 προσβολή φύλλων από τετράνυχο

Ζημιές

Θεωρείται από τους σημαντικούς εχθρούς του βαμβακιού. Με την μύζηση των χυμών, εξασθενούν το βαμβακόφυτο και προκαλούν ποσοτική και ποιοτική μείωση παραγωγής και ο σπόρος δεν είναι καλής ποιότητας. Στην πάνω επιφάνεια του φύλλου παρουσιάζονται κηλίδες κίτρινες. Τα φύλλα συστρέφονται και σχίζονται αλλά συνήθως μένουν πάνω στα φυτά.

Καταπολέμηση

Πριν από τη σπορά πρέπει να καταστρέφεται η αυτοφυής βλάστηση γύρω από τα βαμβακοχώραφα. Χημική καταπολέμηση γίνεται τοπικά στο μέρος της φυτείας που αρχίζει η προσβολή.

Στον δήμο Σκιλλούντος δεν υπάρχουν σημαντικές ζημιές από τετράνυχο αλλά γίνονται προληπτικοί ψεκασμοί με διάφορα ακαρεοκτόνα.

3.5.2. Ασθένειες

Η πιο σημαντική ασθένεια που προσβάλλει το βαμβάκι στον δήμο Σκιλλούντος είναι η αλτενάρια.

(α) Αλτενάρια

Η αλτενάρια προκαλείται από μύκητες του γένους *Alternaria* και κυρίως του είδους *Alternaria tenuis*. Προσβάλλει τα φύλλα του βαμβακιού, τα στελέχη, τα καρύδια. Έχει ως αποτέλεσμα την πρόωρη φυλλόπτωση, το κακό άνοιγμα των καρυδιών, τη μείωση του μέσου βάρους με αποτέλεσμα την μείωση των στρεμματικών αποδόσεων. Συχνά προσβάλλεται η ίνα.

Στα αναπτυγμένα φυτά η αλτενάρια αρχίζει να εμφανίζεται προς το τέλος της βλαστικής περιόδου. Ευνοϊκοί παράγοντες για την ανάπτυξη της ασθένειας είναι αυτοί που δημιουργούν καχεξία στα βαμβακόφυτα και μειώνουν την αντοχή τους, όπως έλλειψη υγρασίας.

Η καταπολέμηση πρέπει να γίνεται με καλλιεργητικά μέτρα όπου μετά την συγκομιδή παραχώνονται τα υπολείμματα της καλλιέργειας του βαμβακιού με βαθύ όργωμα

Παλαιότερα το πρόβλημα ήταν αρκετά σοβαρό για την καλλιέργεια βαμβακιού, αλλά με την εισαγωγή ανθεκτικών ποικιλιών και τα παραπάνω καλλιεργητικά μέτρα δεν αποτελεί σήμερα σημαντικό κίνδυνο για την καλλιέργεια.

Εικ.3.25 Αλτενάρια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

4.1. ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ο Δήμος Σκιλλούντος είναι κατά κύριο λόγο μια αγροτική περιοχή. Και στα 16 δημοτικά διαμερίσματα, η πλειοψηφία των κατοίκων ασχολείται με τον πρωτογενή τομέα, ο οποίος είναι η αγροτική ενασχόληση, δηλαδή η παραγωγή αγροτικών προϊόντων.

Η περιοχή του δήμου μας είναι μια κατά κύριο λόγο πλούσια αγροτική περιφέρεια που δυστυχώς δεν αξιοποιεί όλες τις δυνατότητές της. Τα εμπόδια που δυσκολεύουν την περαιτέρω γεωργική ανάπτυξη της περιοχής μπορεί να είναι είτε δομικά είτε και να αφορούν την νοοτροπία του μέσου αγρότη.

Τα σημαντικότερα απ' αυτά είναι:

- ο πολυτεμαχισμός του γεωργικού κλήρου,
- το συνεχώς αυξανόμενο κόστος καλλιέργειας, που οφείλεται στην άνοδο των τιμών των μέσων καλλιέργειας (πετρέλαιο, σπόροι, μηχανήματα, φυτοφάρμακα),
- η ελλιπής αξιοποίηση και κακή χρήση των αρδευτικών δικτύων,
- η καθυστέρηση στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών σύμφωνα με τη ζήτηση και τα προωθούμενα προγράμματα,
- η ελλιπής ενημέρωση των αγροτών για τις νέες μεθόδους σε πολλούς τομείς (άρδευση, λίπανση, σπορά, τεχνολογικής εισροής στη γεωργία) της αγροτικής παραγωγής,
- η απροθυμία των αγροτών να ακολουθήσουν τις συμβουλές του γεωπονικού προσωπικού,
- η έλλειψη τεχνικής εκπαίδευσης, οργανωμένης πληροφόρησης και τεχνικής στήριξης τόσο στην παραγωγή, όσο και στην εμπορία των προϊόντων,
- η έλλειψη κέντρων εφαρμοσμένης γεωργικής έρευνας,
- οι χαμηλές τιμές σε πολλά προϊόντα που πολλές φορές δίνουν στον αγρότη χαμηλό ή ανύπαρκτο κέρδος,
- η έλλειψη μονάδων τυποποίησης – μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων,
- η αδιαφορία των νέων για την ενασχόλησή τους με την αγροτική παραγωγή, η οποία αποτελεί μια απ' τις μεγαλύτερες πληγές για την γεωργική ανάπτυξη της περιοχής μας,
- ο περιορισμένος αριθμός εργατικών χεριών και το υψηλό κόστος αυτών.

4.2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άλλη μια πληγή είναι οι εταιρίες τυποποίησης – μεταποίησης – συσκευασίας αγροτικών προϊόντων που βασανίζουν τον αγρότη. Οι εταιρίες έχουν πρώτο σκοπό να πάρουν το προϊόν σε όσο το δυνατόν χαμηλή τιμή. Αυτό προσπαθούν να το επιτύχουν με διάφορα τεχνάσματα. Όπως με συμφωνία των ντόπιων εταιριών να αγοράζουν σε ίδια χαμηλή τιμή, έτσι ώστε να αναγκάσουν τον αγρότη να πουλήσει χαμηλά. Οι αγρότες αναγκάζονται να πουλήσουν χαμηλά και έτσι ελαχιστοποιούν το κέρδος τους, με αποτέλεσμα ακόμα και να εγκαταλείπουν τη συγκεκριμένη καλλιέργεια ή ακόμα και το ίδιο το επάγγελμα. Αυτά πρέπει να τα σκεφτόταν οι ντόπιες εταιρίες και να κάνουν και αυτοί σε λίγα χρόνια αύξηση του κέρδους τους.

4.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Τα εμπόδια αυτά για τη γεωργική ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Σκιλλούντος είναι αναστρέψιμα, αλλά με πολλές προσπάθειες και υπαναχωρήσεις από πολλές πλευρές.

Η πολιτεία κατά κύριο λόγο πρέπει να βοηθήσει τον αγροτικό κόσμο με την χορήγηση δανείων σε αγρότες με όραμα και όρεξη για δουλειά, με έργα υποδομής στην περιοχή μας (αναδάσμος των πεδινών εκτάσεων, εγγειοβελτιωτικά έργα στον Αλφειό που θα εξυπηρετούν μεγάλο αριθμό αρδευόμενων εκτάσεων).

Ο σύγχρονος κτιριακός και μηχανολογικός εξοπλισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων δίνουν την δυνατότητα στους αγρότες για παραγωγή υψηλής ποιότητας και ποσότητας προϊόντων. Τα έργα αυτά όμως δεν χρηματοδοτούνται σύμφωνα με απόψεις γεωπόνων της περιοχής με αποτέλεσμα να μην λειτουργούν πολλαπλασιαστικά την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.

Ακόμα να δώσει κίνητρα στους νέους της επαρχίας ιδιαίτερα να ασχοληθούν με την αγροτική παραγωγή. Ασφαλώς τα κίνητρα αυτά δεν πρέπει να είναι μόνο οικονομικά αλλά και κοινωνικά, δηλαδή να μην είναι ο αγρότης στην απομόνωση του χωριού του και η μόνη του ασχολία να είναι η δουλειά του. Να του δώσει τη δυνατότητα να μπορεί να ψυχαγωγηθεί και να διασκεδάσει π.χ. (εκδρομές, μέσω ΟΓΑ, φθηνά εισιτήρια για παραστάσεις).

Ο αγρότης πρέπει να κάνει και αυτός τις υποχωρήσεις του και να έχει «ανοικτό» μυαλό. Να υπακούει στις οδηγίες των αρμόδιων υπηρεσιών όσον αφορά την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και τις τεχνικές κάθε καλλιέργειας.

Να μην προσπαθεί να ξεγελάσει την πολιτεία με την συμπλήρωση ψεύτικων στρεμματικών εκτάσεων και καλλιεργειών, με σκοπό την υψηλή επιδότηση.

4.4. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Στην περιοχή του δήμου Σκιλλούντος οι προοπτικές εξέλιξεις για τις ήδη υπάρχουσες καλλιέργειες είναι περιορισμένες για αυτό το λόγο οι γεωπόνοι του δήμου προσπαθούν να στρέψουν το ενδιαφέρον των αγροτών σε καλλιέργειες που έχουν μεγαλύτερη οικονομική επιφάνεια ή να κάνουν τα είδη παραγόμενα προϊόντα τους ανταγωνιστικότερα και αυτό γίνεται με

- ποιοτική βελτίωση
- να είναι πιστοποιημένα
- βιολογικά

Το βαμβάκι το οποίο καλλιεργείτε στον δήμο μας αλλά και γενικότερα στον νομό Ηλείας και απέφερε σημαντικά κέρδη τώρα πλέον καλλιεργείτε μόνο και μόνο για την επιδότηση που παίρνουν οι αγρότες και δεν πρόκειται να εξελιχθεί η καλλιέργεια του και σιγά σιγά τείνει να σταματήσει .

Την ίδια ακριβώς φθίνουσα πορεία ακολουθεί και η σταφίδα και ενώ παλαιότερα ήταν ένα δυνατό στήριγμα για το γεωργικό εισόδημα τώρα πλέον καλλιεργείται ελάχιστα και μόνο για την επιδότηση.

Τα εσπεριδοειδή είναι μια καλλιέργεια η οποία έχει δυνατότητες εξέλιξης και αύξησης του γεωργικού εισοδήματος. Γίνονται προσπάθειες για πιστοποιημένο προϊόν στα δημοτικά διαμερίσματα Καλυβάκια και Μακρίσια. Η καλλιέργεια των εσπεριδοειδών θα γίνεται ακόμα πιο κερδοφόρα με την δημιουργία ομάδας παραγωγών οι οποίοι θα μπορούν να πετυχαίνουν καλύτερες τιμές από ότι μεμονωμένα.

Άλλα πιστοποιημένα προϊόντα στον δήμο Σκιλλούντος τα οποία έχουν προοπτικές εξέλιξης είναι η καλλιέργεια της αμπέλου και η βιολογική καλλιέργεια ελιάς. Η καλλιέργεια της αμπέλου μετά και από την λειτουργία του οινοποιείου και την εμφιάλωση λευκών και ερυθρών οίνων απασχολεί και θα απασχόληση ακόμα περισσότερους αγρότες.

Η βιοκαλλιέργεια ελιάς ύστερα και από την δημιουργία ελαιοτριβείου πιστοποιημένο για βιολογικό λάδι στο δημοτικό διαμέρισμα Βρίνα ο αριθμός των βιοκαλλιεργειτών αυξάνεται συνεχώς αλλά όχι σε ικανοποιητικό βαθμό.

Ύστερα από συζητήσεις που έκανα με τους αγρότες και τους γεωπόνους της περιοχής κατέληξα στο συμπέρασμα πως η μη εκσυγχρονισμένοι τρόποι καλλιέργειας και η εμμονή τους σε τρόπους καλλιέργειας αλλά και σε συγκεκριμένες καλλιέργειες είναι τα δυο σημαντικά προβλήματα τα οποία δεν αφήνουν τους ίδιους τους αγρότες να έχουν μεγαλύτερα κέρδη και καλύτερο τρόπο ζωής. Με την επίλυση αυτών των προβλημάτων η εξέλιξη στην περιοχή θα ήταν σίγουρη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΔΗΜΟΣ ΣΚΙΛΛΟΥΝΤΟΣ : Δελτία ετήσιας γεωργικής στατιστικής έρευνας.
- ΚΟΝΔΗΣ Κ. , ΚΑΝΑΚΗΣ Α. (Έτος 1999) . Δενδροκομία, Εκδόσεις Ο.Ε.Δ.Β
- ΤΟΛΗΣ, Ι.Δ.(Έτος). Καλλιέργεια και φυτοπροστασία του βαμβακιού στην Ελλάδα,
- ΠΟΝΤΙΚΗΣ Κ. Α(Έτος1992). Ειδική δενδροκομία Εσπεριδοειδή. Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Αθήνα
- ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ Γ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (Έτος 2002) Ειδική φυτοπροστασία των δενδρώδων καλλιεργειών κ του αμπελιού.
- ΓΡΑΒΑΝΗΣ Θ. ΦΩΤΙΟΣ (Έτος 1998). Ειδική φυτοπροστασία φυτών μεγάλης καλλιέργειας.
- ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ (Έτος 1998). Φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Εκδόσεις ΕΜΒΡΥΟ, Αθήνα
- ΕΛΕΥΘΕΡΙΝΟΣ Η.Γ (Έτος 2002). Ζιζανιολογία. Εκδόσεις ΑΓΡΟΤΥΠΟΣ, Αθήνα
- Χ. Γ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ (Έτος 1997) Ασθένειες καρποφόρων δένδρων και αμπέλου. Εκδόσεις Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Αθήνα
- ΠΟΝΤΙΚΗΣ Κ. (Έτος 1992) Ελαιοκομία. Εκδόσεις Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, έκδοση Γ΄
- Χ. ΓΙΑΜΒΡΙΑΣ (Έτος 1998) Εντομολογικοί εχθροί ελιάς. Εκδόσεις Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Αθήνα
- ΑΓΡΟΤΥΠΟΣ Α.Ε (Έτος 2005). Τεύχος 4, Γεωργία κτηνοτροφία. Εκδόσεις ΑΓΡΟΤΥΠΟΣ Α.Ε
- ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ν., ΤΖΑΜΟΣ Ε., ΠΑΣΠΑΤΗΣ Ε. ΒΙΤΣΑΞΑΚΗΣ Γ. (Έτος 1999). Φυτοπροστασία. Εκδόσεις Ο.Ε.Δ.Β
- ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ Μ. ΣΥΜΙΝΗΣ Χ. ΜΠΙΝΙΑΡΗ Κ. (Έτος 1999). Αμπελουργία. Εκδόσεις Ο.Ε.Δ.Β
- ΑΥΓΟΥΛΑΣ Χ. ΠΟΔΗΜΑΤΑΣ Κ. ΠΑΠΑΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Π.(Έτος 1999). Εκδόσεις Ο.Ε.Δ.Β

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ:

- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ (Γεωπόνος Κέντρου Αγροτικής Ανάπτυξης Δήμου Σκιλλούντος)
- ΓΩΓΟΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (Γεωπόνος Τομεάρχης δακοκτονίας στον δήμο Σκιλλούντος)
- ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Γεωπόνος- Ιδιοκτήτης γεωπονικού καταστήματος)
- ΖΩΓΟΓΙΑΝΝΗΣ ΦΩΤΗΣ (Καλλιεργητής εσπεριδοειδών)
- ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Οινοπαραγωγός)
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ (Ελαιοπαραγωγός)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γεωργικές προειδοποιήσεις που αφορούν τις καλλιέργειες της
περιοχής

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ

ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

7α Τμή 23, Τ.Κ. 261 10 - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ.: (061) 275.619

FAX.: (061) 623.238

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΕΝΔΡΑ

ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Πληροφορίες ΣΑΣΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

ΕΣΠ. 6/30-8-04

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

ΨΕΥΔΟΚΟΚΚΟΣ - ΚΟΚΚΙΝΗ ΨΩΡΑ:

Διαπιστώσεις: Σημαντική αύξηση των συλλήψεων της Κόκκινης Ψώρας παρατηρήθηκε το τελευταίο 10ήμερο του Αυγούστου. Αντίθετα οι συλλήψεις και Ψευδοκόκκου παραμένουν σε όλες τις περιοχές ελάχιστες.

Συστάσεις: **Να γίνει καταπολέμηση 6 - 9 Σεπτεμβρίου μόνο στα δένδροκομεία που διαπιστώνονται προσβολές.**

Φάρμακα:

1. Λιζιφός Μεθόλ (Α.Σ.)	6. Φεντοροθίο (Α.Σ.)
2. Καρμπεντόλ (Α.Σ.)	7. Φινωσίτ (Α.Σ.)
3. Καρμποσουλφάν (Α.Σ.) εκτός λεμονιάς	8. Χλωροπυρφόλ (Α.Σ.)
4. Μικουπροφεζίν (Απλόνη)	9. Χασιπυρφόλ Μεθόλ (Α.Σ.)
5. Σπυρμεθρίνη (Α.Σ.)	

Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθούν **θερινοί πολτοί ή λάδια** μόνο τους ή σε συνδυασμό με ένα από τα παρακάτω εντομοκτόνα

Οι θερινοί πολτοί και τα λάδια δεν καταστρέφουν το ωφέλιμο έντομο και ενδείκνυνται για τις περιπτώσεις που εφαρμόζεται βιολογική καταπολέμηση.

Συνιστάται καλό λούσιμο των καρπών. Σε σοβαρές περιπτώσεις να επαναληφθεί ο ψεκασμός μετά 15 ημέρες.

ΕΡΙΘΩΣ ΑΛΕΥΡΩΣΗΣ - ΦΥΛΛΟΚΝΙΣΤΗΣ:

Διαπιστώσεις: Οι προσβολές από τα δύο έντομα είναι περιορισμένες.

Συστάσεις: **Τα καλλιεργητικά μέτρα και τα αγνιστώσιμα φάρμακα για την αντιμετώπιση τους αναφέρονται στο Δελτίο μας ΕΣΠ: 4/28-8-04.**

Φάρμακα:

ΜΥΓΑ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ:

Διαπιστώσεις: Οι καρποί προσβάλλονται από το έντομο όταν αρχίζει να αλλάζει το χρώμα τους, ωριμάζουν πρόωρα και πέφτουν. Στο δίκτυο παγίδευσης αυτή την εποχή παρατηρούνται μέτριες συλλήψεις όλες τις περιοχές.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ζαΐμη 23, Τ.Κ. 261 10 - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ.: (061) 275.619

FAX.: (061) 623.238

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΕΝΔΡΑ

ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Πληροφορίες: ΣΑΣΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

ΕΣΠ: 8/11-10-04

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

ΚΟΡΥΦΟΞΗΡΑ.

Είναι ασθένεια του ξύλου που προσβάλλει κυρίως τη Λεμονιά και τη νεραντζιά

Συμπτώματα: Κιρίνκισμα και πτώση των φυλλών, σταδιακή ξήρανση των ακραίων βλαστών. Σε σοβαρές περιπτώσεις η προσβολή επεκτείνεται στους χοντρους κλάδους και στον κορμό και ξηραίνεται ολόκληρη το δένδρο.

Συνθήκες μόλυνσης: Το παρσιτο μπαίνει κυρίως από πληγές κατά την περίοδο φθινοπώρου χειμώνα - αρχές άνοιξης. Οι μολύνσεις ευνοούνται από βροχερό ή υγρό καιρό και μέτριες θερμοκρασίες.

Ανημερωσιμη Καλλιεργητικά μέτρα:

-Αφαίρεση και καύση των ξηρών βλαστών και κλάδων όταν δεν επικρατούν βροχοπτώσεις.

-Αποφυγή των κλαδεμάτων και οργωμάτων από φθινόπωρο μέχρι αρχές άνοιξης, για να μη δημιουργούνται πληγές από όπου θα μπει το παρσιτο.

Ψεκασμοί:

Συνιστώνται 2 - 3 επεμβάσεις κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου και του χειμώνα, α πρώτος με την έναρξη των φθινοπωρινών βροχών.

Φάρμακα

1. Βορβογάνιος, κολλός 1% (Αιθάλη σκευασμένο)

2. Ελκυστικό χαλκού (Αιθάλη σκευασμένο)

3. Υδροξείδιο χαλκού (Αιθάλη σκευασμένο)

4. Λιπώδες θειικός τριβασικός (Αιθάλη σκευασμένο)

Μετά από παγετό, χαλάζει ή δυνατό αέρος να γίνει ψεκασμός με ένα από τα παραπάνω μυκητοκτόνα, το αργότερο μετά 24 - 48 ώρες.

ΚΟΜΜΙΩΣΗ ΛΑΙΜΟΥ.

Η ασθένεια οφείλεται σε μύκητες που διατηρούνται στο έδαφος. Στα προσβεβλημένα δένδρα εμφανίζονται πληγές στη βάση του κορμού και εκκρίσεις από κόμμι (κόλλα). Οι μολύνσεις ευνοούνται από ψυχρό και υγρό καιρό.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ζαΐμη 23, Τ.Κ. 261 10 - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ. 2610 275.619

FAX: 2610 623.238

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΕΝΔΡΑ

ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Πληροφορίες: ΣΑΣΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Γ. ΥΑΓΓΙ ΛΙΔ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

ΕΣΠ 1/17-3-04

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΓΕΤΟΥΣ

Οι ισχυροί παγετοί του Φεβρουαρίου είχαν σοβαρότατες επιπτώσεις στα ευπεριδοειδή των περισσότερων περιοχών.

Ζημιές

Οι πολύ χαμηλές θερμοκρασίες ζημίωσαν καρπούς, βλαύτηρη, κλάδους μικρής και μεγαλύτερης ηλικίας, βραχίονες σκόμι και κορμό.

ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ ΣΤΑ ΠΑΓΕΤΟΠΛΗΚΤΑ ΔΕΝΔΡΑ.

Καλλιεργητικά μέτρα

Σε πολύ σοβαρές περιπτώσεις που αφορούν καταστροφή σημαντικού μέρους της κομής, βραχίωνων και κορμού **αποφύγετε** το μεταγωγικό κλάδεμα μέχρι να αναβλαστήσουν τα δένδρα και να φανεί μέχρι ποίου σημείου έχει γίνει η ζημιά.

Αργότερα γύρω στα μέσα Μαΐου μπορεί να γίνει κλάδεμα των δένδρων αφαιρώντας τα ξηρά κλαδιά και αφήνοντας όσα είναι απαραίτητα για το σχηματισμό της καινούργιας κομής.

Μειώνεται η λίπανση ανάλογα με το ποσοστό καταστροφής της κομής και **παραλείπεται τελείως** σε σοβαρές περιπτώσεις όταν η ζημιά έχει φθάσει στον κορμό.

Σε ελαφρότερες ζημιές γίνονται κινονικά οι καλλιεργητικές εργασίες και η λίπανση, αφού αφαιρεθούν πρώτα οι παγετόπληκτες κορυφές, τα ξηρά κλαδιά κλπ.

Φυτοπροστατευτικά μέτρα

Οι πληγές που έχουν δημιουργηθεί στα κλαδιά, στους βραχίονες και τον κορμό χρειάζεται να καθαριστούν καλά και να επαλειφθούν με βυρδιγάλαιο ή ασπι περεκτικότητας 10% σε θειικό χαλκό.

Για την πρόληψη μολύνσεων από παθογόνους οργανισμούς (κυρίως βακτήρια), απαιτείται ψεκασμός των δένδρων με χαλκούχο, όπως:

1. Βορδιγάλειος πάλκ (1 σκευάσματα)
2. Οξυχλωριστικός χαλκός (1 σκευάσματα)
3. Υδροξείδιο γαλίου (1 σκευάσματα)

ΣΗΜ 1: Ακολουθείτε τις οδηγίες των φαρμάκων

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Φ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΕΛΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ζαΐμη 23, Τ.Κ. 261 10 - ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ. 2610 275.619
FAX: 2610 623.238

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΕΝΔΡΑ

ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Πληροφορίες: ΣΑΣΑ ΠΑΠΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

ΕΛ. 5/11 10-04

ΕΛΙΑ

ΚΥΚΛΟΚΟΝΙΟ:

Συμπτώματα: Ο μολυστής προσβάλλει κυρίως τα φύλλα, με αποτέλεσμα την πτώση τους και σε σοβαρές περιπτώσεις την αποφύλλωση των δένδρων. Στην επάνω επιφάνεια των φύλλων εμφανίζονται κυκλικές κηλίδες χρώματος καφέ ή πρασινοκίτρινου.

Συνθήκες μόλυνσης: Η εμφάνιση των σπορίων επάνω στις κηλίδες και ως εκ τούτου η εξάπλωση της ασθένειας ευνοούνται από μέτρες θερμοκρασίας 10-20°. Οι και από βροχή ή αυξημένη υγρασία, εφόσον το φύλλωμα μείνει βρεγμένο τουλάχιστον 24 ώρες.

Υποκρινοσύνθετες συνθήκες: Μέχρι τώρα ο ξηρός καιρός δεν ευνοήσει πρωταρχικά από την ασθένεια όμως τις επόμενες ημέρες προβλέπονται βροχοπτώσεις και αυξημένη υγρασία, που πιθανόν να προκαλέσουν μόλυνσεις.

Συμβουλές: Η καταιγολέμηση των Κυκλοκόνιων είναι προληπτική και ξεκινάει όταν επικρατήσουν ευνοϊκές κλιματικές συνθήκες για την εμφάνιση του. Συνιστάται άμεση προστασία στις ευαίσθητες ποικιλίες.

- Φάρμακα:**
1. Μπορντό (2% χαλκός / 1% θειώδες σκευάσματα)
 2. Ζηρίμ (Ισοφονία σκευάσματα)
 3. Μανκοζέμ (Αιθαφονία σκευάσματα)
 4. Νεοντίν (Διφθαλοσκευάσματα)
 5. Οξυχλωροπύκος χαλκός (Αιθαφονία σκευάσματα)
 6. Πυρρότε χαλκός (Αιθαφονία σκευάσματα)
 7. Χαλκός θειώδης (Αιθαφονία σκευάσματα)
 8. Χαλκός θειώδης τριβαστικός (Αιθαφονία σκευάσματα)

Χρειάζεται καλό λουσίμα των δένδρων με χοντρές σταγόνες ψεκαστικού υγρού.

Μετά από έντονη βροχή συνιστάται επανάληψη της επέμβασης.

Σημειώνουμε ότι η ποικιλία Κορωνέια είναι ανθεκτική στο Κυκλοκόνιο και συνήθως δε χρειάζεται προστασία.

ΚΑΠΝΙΑ:

Η μαυρίλα που καλύπτει φύλλα, βλαστάρια και κλαδούς οφείλεται σε μυκητίες που αναπτύσσονται επάνω σε μελιτώματα κοκκοειδών.

Καταιγολέμηση του Λεκάνιου ή άλλων κοκκοειδών την κατάλληλη εποχή.

Εκεί που διαπιστώνεται Καπνία χρειάζεται να γίνει ψεκασμός με Μανκοζέμ (Αιθαφονία σκευάσματα).

Συμβουλές φάρμακα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ζαΐμη 23, Τ.Κ. 261 10 - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ.: (061) 275.619

FAX.: (061) 623.238

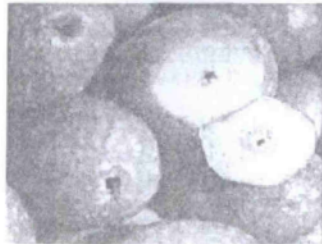

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΕΝΔΡΑ

ΣΤΕΛΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Βλάβη από σκαθίσματα στα φρούτα της

Βλάβη από σκαθίσματα στα κλαδιά της

Πληροφορίες: Δ/Σ Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΑΓΓ. ΔΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

ΕΛ 21604

ΕΛΙΑ

ΠΥΡΗΝΟΤΡΗΤΗΣ:

Ασπασίωσις: Στις πρώιμες και μεσοπρώιμες περιοχές άρχισε η καρπόβια γενιά του εντόμου και στις όψιμες αναμένεται εντός των ημερών. Οι συνθήκες θερμοκρασίας και υγρασίας που επικρατούν ευνοούν την ισοκία. Στις δευτερογενείς βρέθηκαν αυγά στον κάλυκα των καρπών.

Φαινολογική κατάσταση: Πρώιμες περιοχές: Οι καρποί έχουν μέγεθος σπόρου σταφυλιού.
Μεσοπρώιμες περιοχές: Δέσημη καρπών.

Όψιμες περιοχές: Πτώση πετάλων (ήναγμα).

Συστατικά Φάρμακα: Ψεκασμός στις παρακάτω ημερομηνίες:

Πρώιμες περιοχές: 3 - 6 Ιουνίου,

Μεσοπρώιμες περιοχές: 7 - 10 Ιουνίου,

Όψιμες περιοχές: 11 - 14 Ιουνίου.

μγ:

1) Νιφλομεντάνορον (1 σκευάσμα)

2) Γουαζαθιόλη (1 σκευάσμα)

3) Γουαζαθιόλη (1 σκευάσμα)

ή

Πρώιμες περιοχές: 7 - 10 Ιουνίου,

Μεσοπρώιμες περιοχές: 7 - 14 Ιουνίου,

Όψιμες περιοχές: 15 - 18 Ιουνίου

1) Δεταφός, Μεθόλ (1 σκευάσμα)

2) Δεταφός, Μεθόλ (1 σκευάσμα)

3) Δεταφός (1 σκευάσμα)

4) Καρβενθράλ (1 σκευάσμα)

5) Λοσιόλ Σουλιώλη (Κυράτ)

μκ:

1) Μεταλθίο (1 σκευάσμα)

2) Μεταλθίο (1 σκευάσμα)

3) Μεταλθίο (1 σκευάσμα)

4) Νιφλομεντάνορον (1 σκευάσμα)

5) Χλωπεριφός, Μεθόλ (1 σκευάσμα)

ΑΜΠΕΛΙ

Ευχόμαστε καλή και δημιουργική χρονιά

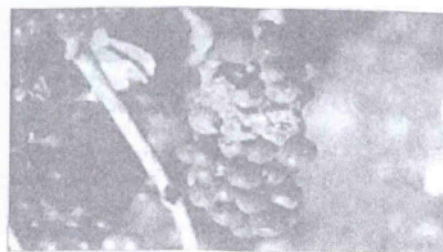
Πληροφορίες: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

ΑΜΠ 1/11-1-2005

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΨΕΚΑΣΜΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ

Τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται στα αμπέλια αύξηση φυτογενονομικών προβλημάτων με χαρακτηριστικά συμπτώματα που μεκροπρόθεσμα μπορεί να προκαλέσουν την ξήρανση των πρέμων. Οφείλονται σε σμηλακό βακτηριακή που προκαλούν τις λεγόμενες «Ασθενείες του ξύλου» και τα συμπτώματα εμφανίζονται σε νεαρά και ηλικιωμένα πρέμνα. Η επιδείνωση της κατάστασης οφείλεται και στο ότι σήμερα δεν υπάρχει κατάλληλο φυτοπροστατευτικό σκευασμα για την καταπολέμησή τους. Οι κυριότερες ασθένειες ξύλου που έχουν παρατηρηθεί στην περιοχή μας είναι:

- Συμπτώματα** **ΙΣΚΑ:**
Η ασθένεια προκαλεί σταδιακή ή απότομη ξήρανση του πρέμνου και των βραχιόνων κατά τη θερμή περίοδο του κυλοκαιριού. Στα φύλλα της βάσης των βλαστών δημιουργούνται αποχρωματισμοί μεκίζυ των νευρωσσεων και ξηράσεις στην περιφέρεια. Σε εγκάρσια τομή το προσβεβλημένο ξυλο εμφανίζεται κερινόλευκο με υψη απόγγωδη και μαυική.
- Διατίσεις** **Καλλιεργητικά μέτρα:**
-Αφαίρεση και καύση των προσβεβλημένων τμημάτων των πρέμων
-Αποφυγή του κλαδέματος σε βροχερές περιόδους και εφαρμογή του όσο πιο αργά γίνεται κοντά στο φοιόσκωμα των ματιών
-Περιορισμός των μεγάλων τομών κλαδέματος
-Κλάδεμα πρώτα των νέων πρέμων και στη συνέχεια των υποτιτων ή προσβεβλημένων και στο ενδιάμεσο απόλυμανση των εργαλειών κλαδέματος με καθαρό οινόπνευμα, διάλυμα φορμόλης ή Αυξολης 5%
- Συμπτώματα** **ΦΩΜΟΨΗ:**
Οι βλαστοί στενεύουν στη βίση τους και ο φλοιός παρουσιάζει νεκρωτικές και σχισμές κυρίως στα δύο ή τρία πλάγια με συνεχόμενα διαστήματα. Επάνω στους προσβεβλημένους βλαστούς που παίρνουν χρωμα αυτηρο εμφανίζονται μικρά μαυρα σπύγματα που είναι οι καρποφορίες του μύκητα. Η ασθένεια μέχρι στιγμής διαπιστώνεται σε περιορισμένη έκταση.

Βιολογική σταφύλια

Πληροφορίες: ΣΑΣΑ ΠΑΠΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΜΠ: 720-7 04
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

- ΕΥΔΕΜΙΔΑ:**
- Διαπιστώσεις: Αρχίζει η γ. πτήση στις πρώιμες περιοχές και εντός των ημερών αναμένεται και στις όψιμες
- Συστάσεις: Οι συλλήψεις του εντόμου στις παγίδες είναι χαμηλές έως μέτριες. Μπορείτε να επέμβετε στις παρακάτω ημερομηνίες
Πρώιμες περιοχές: 21 - 24 Ιουλίου
Όψιμες περιοχές: 25 - 28 Ιουλίου
 με ρυθμιστές ανάπτυξης ή
Πρώιμες περιοχές: 25 - 28 Ιουλίου
Όψιμες περιοχές: 29 Ιουλίου - 1 Αυγούστου
 με κλασσικά εντομοκτόνα.
- Φάρμακα: Στο πλαίσιο μας ΑΜΠ: 5/3-6-04 και στη λίστε των εντομοκτονων. Στις ποικιλίες που πλησιάζει η συγκομιδή να χρησιμοποιηθούν εντομοκτόνα μικρής υπολειμματικής διάρκειας. Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στα επιτραπέζια σταφύλια και στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται προσβολές από 1η β' γενιά της Ευδεμίδας. Το ψεκαστικό υγρό να κατευθύνεται στα σταφύλια για καλύτερη καταπολέμηση της Ευδεμίδας και προστασία των ωφέλιμων εντομων. Η επεμβαση να επαναληφθει μετά 12 - 15 ημερες.
- ΩΙΔΙΟ:**
- Διαπιστώσεις: Σε ορισμένες περιοχές (Ηλεία) οι προσβολές είναι σοβαρές
- Συστάσεις: Στις ποικιλίες που βρίσκονται στο στάδιο του υναλισματος δεν υπάρχει πλέον κίνδυνος προσβολής. Στις υπόλοιπες, να συνεχισθεί η προστασία
- Φάρμακα:

Γληροφορίες ΣΑΔΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΑΜΠ 4/17-5 04
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΑΚΚΟΥΛΗ

Φαινολογικά
στάδια Σε όλες τις περιοχές τα αμπέλια βρίσκονται στο στάδιο Θ «μούρο -
παραμονές άνθησης».

ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ:

Διαπιστώσεις Αραιές κηλίδες έχουν εμφανιστεί σε αμπέλια που βρίσκονται σε ξηστές και
υγρές τοποθεσίες στην Αχαΐα και ο άστατος καιρός που επικρατεί δημιουργεί
ενοχικές συνθήκες για δευτερογενείς προσβολές. Στις άλλες περιοχές οι
σχετικά χαμηλές θερμοκρασίες που επικρατούν δεν έχουν μέχρι στιγμής
ευνοήσει προσβολές από την ασθένεια.

Συστάσεις Τα βλαστικά στάδια του μούρου και της άνθησης είναι ευαίσθητα στις
προσβολές Περονόσπορου και για το λόγο αυτό τα αμπέλια χρειάζεται
να είναι καλά προστατευμένα

Φάρμακα Στο δελτίο μας ΑΜΠ: 3/19-4-04.

ΩΪΔΙΟ:

Συστάσεις Να συνεχιστεί η προστασία με ιδιαίτερη προσοχή.
Να γίνεται εναλλαγή των ωϊδιοκτόνων - παρεμπροδιστών βιοσύνθετης
εργοστερόλης με άλλα κοινά σκευάσματα, για καλύτερη
αποτελεσματικότητα και αποφυγή εμφάνισης φαινόμενων
ανθεκτικότητας του μυκητα.

Φάρμακα Στην άνθηση τα αμπέλια πρέπει να είναι προστατευμένα.

Στο δελτίο μας ΑΜΠ: 3/19-4-04.

Στο στάδιο της άνθησης συνιστάται επίταση με θιόφι σκόνη.

ΕΥΔΕΜΙΔΑ:

Διαπιστώσεις Σε όλες τις περιοχές η απτήση του εντόμου ξεκίνησε μέσα με τέλος
Απριλίου με αραιό πληθυσμό και το μέγιστο των εκκολάψεων διαπιστώθηκε
το α δεκάημερο του Μαΐου.

Συμπτώματα Είναι υφαιτά στη διάρκεια της άνθησης οι προνύμφες της α γενιάς της
Ευδεμίδας όταν εκκολαφθούν αρχίζουν να τρώγουν τα άνθη και μετά 10-12
ημέρες σχηματίζουν κουκουλία.